

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnishvu prejemani:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan svoje izjemne nedelje in praznike.

Inserti veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pisarna naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 12—	pol leta 12—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede insertov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 84.

Svetovna vojna.

Osvojeno rusko oporišče pri Ostrem vrhu. — Razstreljeno rusko municijsko skladišče pri Zaleszczykih. — Bombardiranje Reimsa in Dunkerque. — Nemški uspehi v Flandriji in v Argonih. — Nemci prodirajo proti Mitavi.

TOPOVSKI BOJ V ZAPADNI GALICIJI IN V KARPATIH. — RUSKO OPORIŠČE PRI OSTREM VRHU ZAVZETO.

Dunaj, 2. maja. (Koresp. urad.) Uradno razglajajo dne 2. maja: V ruski Poljski smo potisnili nasprotnika v nekaterih odsekih iz sprednjih pozicij.

Pri tem so dospele naše čete mestoma do zaprečnih črt sovražne glavne pozicije.

Na fronti v zapadni Galiciji in v Karpatih živahen topovski boj.

Na višinah med dolinama Orave in Opore so naše čete odbile nove srčite ruske napade, vjele 200 mož in končno pričele z napadom ter zavzele po hudem boju neko močno rusko oporišče, vzhodno od Ostrega vrha. Pri tem smo vjele več sto Rusov ter vplelili strojne puške.

V jugo - vzhodni Galiciji in v Bukovini nobene izpremembe.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ODBITI RUSKI NAPADI OB ORAWI IN OPORU.

Dunaj, 1. maja. (Kor. urad.) Uradno razglajajo:

V ruski Poljski živahen artiljerijski boj, ki traja mestoma tudi ponoči. Iz več pozicij smo prepoznali ruske varstvene čete. Na fronti v zapadni Galiciji in v Karpatih nobenih izprememb. Proti višinam, ki smo jih osvojili med dolinama rek Orave in Opore je sovražnik tudi včeraj opetovano naperil svoje napade ki pa smo jih zopet odbili z velikimi izgubami za sovražnika. Pri

tem smo vjele 500 mož. V jugozapadni Galiciji in Bukovini semterja artiljerijski boj. Ena naših baterij je razstrelila in vpepila južno od Zaleszczykov rusko municijsko skladišče.

Na južnem bojišču razen posameznega topovskega ognja ob meji v zadnjem času nobenih pomembnih dogodkov. Vzhodno od Trebinja smo z artiljerijskim ognjem razpršili črnogorske čete, ki so si upale predaleč, ter razdelili njih bivališča.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

RUSI SE UMIKAJO PROTI MITAVI. 1000 RUSOV VJETIH.

Berolin, 1. maja. (Koresp. urad.) Poročilo Wolffovega urada:

Veliki glavni stan dne 1. maja.

Vzhodno bojišče:

Spopad pri Šavli se je končal za nas ugodno. Po močnih izgubah so Rusi pobegnili, ko so Šavie zapalili na vseh štirih koncih, v smeri na Mitavo. Zasedovanje nadaljujemo. Doslej smo vjele okrog 1000 mož, poleg tega pa smo vplelili 10 strojnih pušk, veliko množino bagaže, municijskih voz, zlasti mnogo pa municije. Sovražen napad pri Kalvariji in jugozapadno od tod smo odbili z velikimi izgubami za sovražnika. Pri tem smo zopet vjele 350 Rusov. Nasprotno pa se je Rusom jugozapadno od Avgustova posrečilo ponoči napasti stotnijo nemških predstraž in ji povzročiti težko izgubo. Vzhodno od Plocka in na južnem bregu Pilice smo odbili slabe ruske navale.

Vrhovno armadno vodstvo.

NEMŠKE PRVE ČETE SO DOSPELE V OKOLIC SEVERO-ZAPADNO OD MITAVE.

Berolin, 2. maja. (Koresp. urad.) Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan dne 2. maja.

Vzhodno bojišče:

Naše operacije v severo - zapadni Rusiji dobro napredujejo.

Pri Šavli smo vjele nadaljnjih 400 Rusov.

Na zasledovanju bežečih Rusov so nemške prve čete dospele v okolico jugozapadno od Mitave.

Ruske napade v okolici Kalvarije smo odbili z težkimi izgubami za sovražnika. 300 vjetnikov je ostalo v naših rokah.

Vrhovno armadno vodstvo.

NEMŠKI SUNEK PROTI RUSIJI NA SEVERU.

Največjo pozornost vzbuja sedaj silni nemški sunek proti Rusiji na severu. Zatrjuje se, da je to zopet Hindenburgovo delo in da je pri tem sunku udeleženi prav mnogo najboljših nemških čet. Te čete so brez boja prišle v hrbet utrjenim ruskim pozicijam ter so s svojimi prednjimi četami dospele do železnice Dvinsk-Libava. Pri Šavli so se ruske čete, ki so se tam ustavile, umaknile v smeri proti Mitavi. Gotovo je, da bodo skušali Rusi z vso naglico postaviti Nemcem nasproti močno armado. Nasprotno pa pri Kalvariji in Avgustovu proti zahodu. Kako se bo končala ta velika bitka, ki se tu pripravlja, bomo slišali morda že v par dneh.

Italijanski vojaški kritiki vidijo v tem najnovejšem dogodku prolog za razvoj novih velikih načrtov, toda tudi oni si niso na jasnem, kako bi se mogla razrešiti ta situacija.

Bombardiranje Lomze.

Petrogradska poročila pripovedujejo, da je 9 nemških zrakovlovov metalo na Lomzo 120 bomb. Ena bomba je padla v neko cerkev, v kateri je bilo 800 vojakov pri bojni službi. Kakor vsled čudeža ni bil nobeden ranjen.

Topovski boji ob fronti Niemen-Bohr

Poročevalec »Lokalanzeigerja« poroča 28. t. m. iz Suvalkov: Ob

fronti Njemen - Bohr je vladal zadnjih 8 dni kljub lepemu vremenu mir. Sovražniki leže ponekod samo 300 korakov od naših pozicij. Sovražnik je svoje pozicije prav dobro utrdil in z bodečimi žicami zavaroval, iz česar se da sklepati, da se pripravlja na daljše pozicijske boje. Dan na dan prihajajo ruski begunci, dasiravno naše ovire silno otežkočajo približanje. To je jasen dokaz, da so se ruski vojaki naveličali vojne. V ruskih vrstah stoji tudi novinci letnika 1915. Dne 28. aprila ob 4. zjutraj se je na obeh straneh pričela huda kanonada na celi fronti, ki je trajala tudi še 30. aprila ob 6. zvečer. Več krajev, ki so jih zasedli Rusi, je zgorelo. Ruska artiljerija ne strelja več tako dobro, kakor prej. Kljub temu, da so streljali cel dan, ni na naši strani prav nobenih izgub. Ko je naša artiljerija napad zadostno pripravila, je naša infanterija z bravuro naskočila. Rusi so se le slabotno ustavljali ter v begu zapustili svoje pozicije, pri čemer smo zajeli mnogo vojnega materijala. Predvčerajšnjem smo vjele dva ruska letalca z letali. Ni še dognano ali sta ta dva metala bombe na Soldavo, Neidenburg, Gumbinen in Insterburg.

BITKA V KARPATIH.

Petrogradski poročevalci londonskih listov poročajo: Nova avstrijska ofenziva v Karpatih se koncentrija vedno bolj na okolico prelaza Uzsok. »Times« pravijo, da je na tej točki računati z odločilnim napadom na ruske pozicije. Ruski generalni štab bo skrčil fronte.

Po naših poročilih je položaj na frontah v jugo - vzhodni Galiciji, v Karpatih ter ob Dunaju in Nidi v cellem stacionaren.

Petrogradski listi zopet naglašajo veliko silo avstrijskih napadov, da se silna bitka pri Stryju, ki se je pričela dne 24. aprila, z vso močjo nadaljuje.

Dne 30. aprila so poročali poročevalci: Tudi preteklo noč so poskušali Rusi sunke v dolini Opore in Orave, bili pa so zavrnjeni. Ker je pri armadnem zboru Hoffmannu prodiranje naših čet proti gališki ravnini najdelj napredovalo, so Rusi vedno ponavljali svojo protiofenzivo, ki pa se je vedno zopet ponesrečila. Na drugi fronti mir.

Nezadovoljnost z ruskim vrhovnim poveljnikom.

Iz Sofije poročajo, da so v petrogradskih dvornih krogih zelo nevoljni na velikega kneza Nikolaja zaradi nepovoljnega izida bojev v Karpatih. Prebiti Karpate, smatrajo kot blazno početje, ker bi zašla ruska armada tudi v slučaju, da prodre na Ogrsko, v past. Če bi imela za hrbitom Karpate kot oviro, bi ji grozilo popolno uničenje. Množe se glasovi, ki označujejo velikega kneza kot nezmožnega. Tudi položaj na Poljskem smatrajo za brezupen ter so mnenja, da se bo ta vojna končala za Rusijo podobno, kakor vojna v Mandžuriji.

Ruske vesti o karpatskih bojih.

Wolffov urad poroča: Petrogradska brzojavna agencija je dne 27. aprila izdala poročilo, katerega naj bi bilo v Karpatih več konjeničskih divizij oddalo svoje konje artiljeriji in so se tako izpremenile v pehotne oddelke. Ti prejšnji konjeniki pa da nimajo bajonetov, kar da je velik nedostatek, ker pri večini bojev prihaja do boja proti proti možu. To odkritosrčnost so, kakor se zdi, zamerili brzojavni agenciji. Zato pošilja sedaj nevturalnemu inozemstvu poročilo, v katerem trdi, da petrogradska agencija ni nikdar razširjala take vesti, temveč da jo je poslal v svet Wolffov urad, da bi tako odvrnil pozornost od znanega dejstva o »strah vzbujajočem zmanjšanju« števil konj v nemški armadi. Ta otročji poizkus tajitve ima tem manj upanja na uspeh, ker seveda na Danskem, v Švici in drugod dobro vedo, da je ta brzojavka prišla iz Petrograda, ne pa iz Berlina.

Torpediran ruski parnik.

Reuterjev urad poroča iz Londona: Neki ruski parnik s premočkom na krovu je bil pri otokih Blasketo od nekega nemškega podmorskega čolna torpediran in se je potopil. Posadka se je rešila na otok Valentia. — Od nemškega podmorskega čolna torpedirani ruski parnik je najbrže »Svoronok«, ki je vozil med Portom Talbos in Archangelskom. Posadka 24 mož je imela komaj toliko časa, da je zapustila parnik, predno so Nemci torpedirali parnik. V 12 minutah se je parnik potopil.

LISTEK.

Amerikanka.

Francoski spisal Pierre de Coulevain.

(Dalje.)

Marki si je mislil, da ima več upanja najti vojvodinjo samo, če gre pozneje k njej. Sklenil je, da mora zvedeti resnico o Ludviku de Chalan. Toda obljubil in prisegel si je, da je ne vpraša ničesar drugega in da ji ne pusti slutiti svojih lastnih čutil. Ko je vstopil Jacques v palačo Blanzac, je hišnik že zapiral vrata. Bil je brez dvoma zadnji gost. Streljal, ki je stal v predsobi, ga je povedel v rdeči salon. Kristijana je bila že odšla v svojo sobo.

Ko se je Jacques nahajal sam v tem tako mu domačem salonu, so ga prevzela doslej neznana čustva. Njegova ljubezen je prešla na vse predmete, ki so bili last Kristijane, kakor da so del njenega bitja. Slastno je srkal v se vonj njenega parfuma, ki je polnil zrak. Mali kanapé, ki ji je redno služil za počitek, blazine, na katerih je bilo opaziti odisek njenih ramen in rok, pisalna miza, kjer je urejevala svojo družabno

korespondenco, stari klavir, ob katerem je pela izbrane pesmi, vse to je videl že stoterokrat; danes je občutil vse te predmete, zdeli so se mu sveti, izvanredni. Ta docela subjektivni pojav, ki je imel svoj izvor v ljubljani in ki mu sicer ni bil neznan, ga je tako presenetil, kakor da ga doživljal prvič v svojem življenju. Naenkrat se je stresel na celem telesu. V ogledalu nad malo mizico, stoječo v kotu ob desni velikih steklenih vrat je zagledal kip, — kakor se mu je zdelo — z dvema glavama.

»Kaj naj to pomeni?« je dejal in se živahno približal kipu. Presenečen je obstal pred tem zagonetnim umetniškim delom. Bil je to kip srednjevelike žene, sloke in nežne, ne iz mramora izklesan, ampak vlit v neko voščeno snov mesene barve. Na prvi pogled je bil to ljubek, skoro otroški obraz, poln veselja in zmago-slavja. A ta obraz je bil v resnici le krinka, katero je držala v levi roki, spretno zakriti po pajčolanu. Za tem pa je skrivala svoj pravi obraz, lahno vznagnjeno desnico je skušala spravi v red gubančasto obleko na njenih mladih in spočitaj prsih. Učinek je bil silovit. Spodaj na dokaj visokem postavku je bila vklesana bese-

da: Addolorata, ob strani pa naslednji stih Baudelairjevi:

Dan na dan, kakor mi vsi, plaka na veke . . .

Ker je živel in ker živi; A, kar ji stresa telo, kar jo boli, Je, da, žal, mora živeti do konca dni.

Jacques se je sklonil in čital te besede na glas. Ko se je zopet vzravnaval, je v zrcalu videl prihajati knjeginjo. Zdela se mu je večja, nežnejša in izredno blede. Kakor hipnotiziran je zrl, kako se mu je približevala s tisto prekrasno hojo, ki je bila le nje lastna in ni se premaknil z mesta. Še-le, ko je stala tik pred njim se je obrnil. Tedaj so se srečale njune roke, njune oči, njuni duši in prevzeta od razburjenosti nekaj sekund nista mogla spregovoriti besede.

Kristijana se je prva pomirila in njene tresoce se ustnice so se zakrožile v nasmeh.

— Občudovali ste mojo Addolorato? je dela.

— Da, pretresla me je do srca. Ta žena strašno trpi. Kdo je ustvaril to mojstrsko delo?

— Kipar Ringel.

— Toda ideja je vaša, stavim.

Vojvodinja je zardela in pogledala v stran.

— Ne, ne, je odvrnila živahno. Nekega jutra pred dvema letoma

sem se sprehajala po Tuilerijskih vrtovih. Tedaj se mi je oko ustavilo na Christoffovem kipu »Maska«. Morda ga nikdar niste videli. Kip predstavlja ženo, ki drži, kakor ta, v roki masko, njena vznagnjena glava pa nosi tak bridek izraz bolesti, da sta me prevzela pomilovanje in sočutje. Hotela sem ga vzeti iz tega javnega vrta. Zdela se mi je, da trpi pod pogledi množice. Večkrat sem se k njemu vračala, neka neznana sila me je privlačila. In glejte to naključje. Nekaj dni pozneje odprem Baudelairjevo knjigo in naletim na stih, ki mu jih je udahnil prav ta kip. Pesnik je imel še mnogo idealnejši pogled kakor kipar. Tedaj me je prišla želja, da posedujem njegovo vizijo. Obrnila sem se na Ringla. Prepričana sem bila, da je nihče ne more bolj ponarediti kakor on, zakaj v svojih delih ne išče samo lepote, ampak tudi dušo. Osnovni načrt sva napravila skupno. Obema je prišlo na misel isto ime: mondena Addolorata. Zelo zadovoljna sva s svojo masko. Škoda, da je Baudelair ne more videti.

Jacques je obrnil kip v profil in stopil za korak nazaj. Nenadno presenečenje se mu je bralo z obraza.

— Vam je podobna, je del polglasno.

Vojvodinja je bila v očitni zadregi, silila se je na smeh.

— To trdi gospod de Nozay.

Vidva edina sta to opazila.

— Ker morda finejša čutiva kakor večina vaših prijateljev.

— Na vsak način je ta podobnost, če sploh obstoji — kar zanima — docela slučajna: Ne pride mi na misel, da podarim svoje lice ženi, noseči krinko. Bila bi to poza, ali priznanje. Tako slabega okusa nimam.

— Vem . . . vem. Sicer je podobnost skoro neopazljiva. Bolj čutim jo, kakor vidim . . . V celoti leži ta podobnost . . . Da more ta žena hoditi, tedaj bi se vedla kakor vi. Obe ste istega tipa.

Od nepremagljivega hrepenenja prevzet je marki s tresočimi prsti sledil prekrasno valovanim linijam Addoloratinega telesa.

Kristijana se je stresla od glave do nog, kakor da čuti to božanje na svojem lastnem telesu.

— Ta kip je namenjen moji delavnici, katero zdaj popravljajo, je dela. Veseli me, da ste ga videli. Zdal pa mi povejte, kaj je novega, je pristavila vojvodinja s trdnim glasom in se napotila na drugo stran salona.

Vsedši se na kanape, je ponudila markiju naslanjač.

— Kako se počutita Annie in bébé?

(Dalje prihodnjik.)

Iz Galicije in Poljske.

Przemyslski okrajni glavar Zaleski, ki je bil zbolel za pegastim legarjem in o katerem se je govorilo, da je umrl, živi ter so ga poslali z drugimi državnimi uradniki v notranjo Rusijo. »Słowo Polskie« poroča, da imajo v galiških petrolejskih skladiščih 1120 milijonov kilogramov petroleja. Ruska vlada namerna odpraviti carino na petrolej. Isti list priobčuje poziv Ilovskega magistrata na prebivalstvo, da naj odšteje tekom 7 dni ruski finančni upravi te - le davke: Zemljiški davek, hišni - najeminski, pridobinski davek, dohodarino, rentni davek, penzijski in podjetniški davek. Ruski mestni poveljnik v Tarnovu objavljajo škodo v mestu, nastalo vsled vojne. Do 25. marca je bilo uničenih kakih 20 poslopij in skoro ravno toliko močno poškodovanih; 20 civilnih oseb je bilo ubitih in ravno toliko ranjenih. Iz uradnega cenika živil je posneti, da vlada v Tarnovu huda draginja. Kilogram soli stane 40 vin., 1 kg surovega masla 5 K, 1 kg sladkorja 1 K 50 vin., liter mleka 60 vin.

Iz Pjotrskova poročajo, da je edino le kolodvor še poškodovan, sicer ni večjih sledov vojne. Vse prebivalstvo je v mestu. Ruske cerkve so zaprte, gledališča in kinematografi skrbje za zabavo. Mesto je dobilo dobro plinovno razsvetljavo. Na dnevnem redu je vprašanje kanalizacije in cestne železnice. Avstrijsko upravno ozemlje na Poljskem je razdeljeno na 8 vojaških okrožnih poveljnihštev, na čelu katerih stoji štabi častniki, katerim so podložni vsi politični organi. Ta poveljništva imajo dodeljene upravne uradnike in so vsa razdeljena na skupaj 30 okrajev z enako pravico. Zlasti marljivo se študirajo ruski zakoni, da se ustvari harmoničen prehod iz preteklosti v sedanjost in bodočnost.

Nemške represalije na Ruskem.

V vračilo za grozovitost in odvzetja lastnine nemškimi državljanom pri vpadu Rusov v Vzhodno Prusijo je ukazal vrhovni poveljnik na vzhodu civilni upravi za rusko Poljsko, naj zapleni v svojih okrajih se nahajajoča takozvana donacijska posestva. Gre tu za posestva, ki jih je ruska država zaplenila pri raznih poljskih revolucijah in jih potem prepustila ruskim vojakom in uradnikom v užitek. Ko izumro rodbine umrlih, pripadejo posestva zopet ruski državi, prav tako pa tudi v drugih slučajih, posebno če ni dediča pravoslavne vere. Zaplenitev je sedaj bistveno izvedena in se razteza na kakih 232.000 pruskih oralov. Najemniki, ki so Poljaki, Nemci ali nenacionalni Rusi so ostali nemoteno v najemščini. Najemnine morajo plačevati državni blagajni in so pod trajnim nadzorom civilne uprave. Ostala je tudi na svojih mestih večina poljskih in nemških upraviteljev. Le tam, kjer je manjkalo zanesljivih uradnikov, so bili nameščeni nemški in poljski upravitelji.

Ruski izvoz in uvoz.

Iz Ženeve prihaja vest, posneta po neki statistiki, da je obsegal ruski izvoz prva dva in pol meseca 1915. leta 21.004.000 rubljev napram 254.958.000 rubljev lanskega leta, uvoz pa 44.150.000 rubljev proti 386.113.000 rubljev.

NEMŠKI USPEHI V FLANDRIJI IN V ARGONIJH.

Berolin, 2. maja. (Koresp. urad.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan dne 2. maja.

Zapadno bojišče:

V Flandriji je nasprotnik po zelo močni artiljerijski pripravi zopet poskusil udariti proti naši novi poziciji, severo - vzhodno od Yperna, in sicer so napadli Francozje zelo energično med Kanalom in cesto Ypern - St. Julien, slabotno pa Angleži, vzhodno od tod.

Te težnje so bile zlasti vsled našega zelo učinkovitega ognja v boku in hrbtu iz okolice Zroodseinde in Veldhoik popolnoma brezuspešne. Vpleni smo 3 strojne puške.

V Argonijh je naš napad, severno od Le Four de Paris dobro napredoval. Kljub srditemu odporu so Francozi izgubili več jarkov in 156 vjetnikov.

Med rekama Maas in Mosel so se razvili ljuti boji samo v Pretrskem gozdu, kjer so Francozje večkrat izvršili napad v velikih masah.

Z velikimi izgubami za sovražnika smo odbili te napade, ki so mestoma dospeli do naših jarkov in smo zajeli zopet 90 vjetnikov.

Uničili smo zopet dva aeroplana. Eno letalo smo razstrelili pri Reimsu, drugo smo pa iz srede ladjevalja, severo - zapadno od Verduna, prisilili, da se je jadrno moralo spustiti na tla.

Vrhovno armadno vodstvo.

NA CELI ČRTI PONESREČENI FRANCOSKI NAPADI — BOMBARDIRANJE REIMS IN DUNKERQUE.

Berolin, 1. maja. (Koresp. urad.) Poročilo Wolffovega urada: Veliki glavni stan dne 1. maja. Zapadno bojišče:

Včeraj javljeni boji ob kanalskih bregovih, severozapadno od Yperna, so se končali s sovražnikovi neuspehom, združenim z velikimi izgubami. Vzhodno od Kanala, severno od Yperna, je sovražnik izvršil več brezuspešnih navalov. Trdnjavo Dunkerque je tudi danes obstreljevala naša artiljerija. Med rekama Maas in Mosel so se vršili pehotni boji samo v okolici Aillyja in Apremonta. Vsi francoski napadi so se ponesrečili z velikimi izgubami. Z ozirom na obstreljevanje naših, za bojno fronto se nahajajočih krajev, smo vrgli dne 29. aprila nekaj granat na Reims. Ker sovražnik dobro pozna pomen tega našega postopanja, bi bilo zanj lahko obvarovati Reims pred obstreljevanjem. Sovražnik je včeraj zopet izgubil 2 letali. Angleško letalo smo sestrelili na tla, jugozapadno od Thilda. Drugo letalo smo strmoglavili na tla severo - zapadno od Yperna in je razstrelilo. Tretje letalo smo iz sredine sovražnega brodovja prisilili, da se je spustilo na tla pri Niedersulzbachu in Alzaciji.

Vrhovno armadno vodstvo.

Francoska uradna poročila.

Iz Pariza javljajo »M. N. Nachrichten« z dne 30. aprila: Komunique generalnega štaba z dne 29. aprila ob 3. popoldne se glasi:

V Belgiji smo neprestano prodirali proti severu na desnem bregu Iverskega kanala in sicer v zvezi z belgijskimi četami. Vjeli smo 150 mo in vpleni 12 strojni puški.

Na višinah ob reki Mas in v Vogezih se ni prigodilo ničesar novega. Sovražnik je obstreljeval z bombami odprto mesto Epervy, kjer so nastanjeni izključno samo sanitetni oddelki.

Zanesljive vesti poročajo, da se je Zeppelin, ki je pretekli teden metal bombe na Dunkerque, ponesrečil pri Brugesu.

Zračna ladja je popolnoma izgubljena.

Komunique ob 11. ponoči pravi: Dan je bil miren. V noči na četrtek smo z lahkoto odbili dva nemška napada. Prvi je bil naperjen proti belgijskim četam severno od Yperna, drug pa proti našim pozicijam pri Epargesu.

Poročilo generalnega štaba z dne 30. aprila ob 3. popoldne se glasi:

Napredujemo severno od Yperna v okolici Steenstraate.

Na Reims je padlo 500 granat, ki so zažgale mnogo hiš, vendar se je nam posrečilo požar omejiti.

V Champagni je sovražnik obstreljeval ambulance in ranil nekega zdravnika.

Nemške vojne ladje so se pojavile ob belgijskem obrežju. Na Dunkerque je padlo 19 granat velikega kalibra. 20 oseb je bilo ubitih, 45 pa ranjenih. Več hiš je bilo razdejanih.

Poročilo francoskega generalnega štaba z dne 1. maja popoldne ob 3. pravi:

Odkar je izšlo včerajšnje večer no poročilo nimamo z naših front poročati nobenih izprememb.

Kakih 10 granat je snoči padlo na Dunkerque. Več vseh je bilo ubitih in ranjenih.

OBSTRELJEVANJE DUNKERQUA.

Vesti o obstreljevanju Dunkerqua si nasprotujejo še nadalje. »Daily News« pravijo, da se je bombardiranje pričelo kmalu po 11. popoldne in se je nadaljevalo ob 3. popoldne. V mesto je padlo 60 granat kalibra 305 cm. Granate so napravile veliko škodo. Ena granata je razbila vojašnico; 150 oseb je bilo ubitih ali ranjenih. Nad 2000 beguncev je dospelo v Calais.

Iz Rotterdama poročajo: Neki nemški zrakoplov je namreč metal na mesto več bomb in istočasno je veliko nemško brodovje bombardiralo trdnjavo z morja sem. Dva dni je trajalo to obstreljevanje. To so rotterdamska poročila.

Nasproti tem poročilom pa pripoveduje »Lokalanzeiger« preko Ženeve, da se je vršilo bombardiranje s kopnega in z 19 centimetrskimi topovi, ki so jih Nemci namerili na Dunkerque, ker so bili Nemci vsled uspehov v zadnjih bojih prodrli tako daleč, da jim je bilo mogoče s težkimi topovi doseči trdnjavo.

Uradno poročilo govori samo o ognju topov, ne pove pa, ali so streljali topovi s kopnega, ali z morja.

Treba je torej tudi glede tega dejstva počakati uradnih razjasnil.

Iz Amsterdama poročajo: Obstreljevanje Dunkerqua je napravilo na Holandskem velik vtisk in to tem bolj, ker je prišlo popolnoma nepričakovano. Nieuves van den Dag piše: Dasiiravno ni nobenih poročil o kaki podmorski bitki, je vendar najbolj verjetna rešitev, da se obstreljevanje ni vršilo s kopnega, marveč iz težkih ladijskih topov.

Francoski mornariški minister Augagneur zopet zatrjuje, da so obstreljevali Nemci Dunkerque s kopnega.

BITKA OB YSERI.

Wolffov urad poroča: Nasproti trditvi Angležev moramo konstatirati, da se nahaja St. Julien na Flandrskem trdnjo v nemških rokah. Naše prednje pozicije se nahajajo še par sto metrov bližje pri sovražniku.

Angleška poročila pravijo, da je sedaj ob Yseri kakih 50 letalcev, ki pregledujejo nemške pozicije. Vedno še prihajajo na obe fronti nova ojačenja. Boji so silni, ker skušajo Nemci predreti fronto. V boj posegajo topovi najrazličnejšega kalibra od najtežjih topov pa do metalcev bomb. Pogosto pride tudi do bajonetnih bojev.

V Calaisu je vsled nemških poskusov, predreti fronto, angleški poveljnik prepovedal civilnemu prebivalstvu, prihajati in odhajati iz utrbenega rajona brez vojaškega spremstva.

Sobojevniki v bitki pri Ypresu poročajo v »Timesu« o poteku te znamenite bitke:

V četrtek popoldne, nekako ob pol petih, nam je poročala patrolja, da se francoski naši zavezniki nenaadoma umikajo na levem krilu kanadske divizije ob potu od Ypresa v Langemarck. Ostri veter s severovzhoda, ki je prihajal s sovražnih zakopov proti francoskim pozicijam, je prinašal s seboj dušec plin, ki je povzročal slabost. Dim se je valil kakor velik, živ, zelen zid, nekako 4 čevlje visoko ter se je raztezal kakih 180 metrov daleč od skrajnega levega krila. Dim se je nato še bolj dvigal ter zakrival razgled ob celi fronti. Ogenj pušk, ki je bil doslej le slaboten, se je poostiril in razširil, kar se dogaja vedno, če streljajo vojaki na slepo, brez pravega cilja. Kmalu je bilo slišati čudno kričanje iz zelene megle, ki pa je polagoma oslabevalo in končno prenehalo. Vojaki, ki so prihajali iz tega dima, so se opotekali in ko so prišli do naših vrst, so padali na tla. Večina ni bila ranjena, na njih obrazu pa je bil brati smrten strah. Vojaki, ki so se tu umikali, so spadali med najboljše na svetu, njih hladnokrvnost in hrabrost v tej vojni je bila že naravnost prislovična.

Medtem se je bližal sovražnik. Umaknili smo se na svoje oporišče. Bilo je kmalu po 5. in Nemci, ki so brez odpora prodirali, so se mrzlično zakopavali v razdalji 800 metrov in vzporedno s potjo Poel Chapelle. Pozneje smo slišali, da se je vršil pri St. Julenu ljut boj in da se je tam 14. kanadski bataljon žilavo ustavljal sovražniku. Tudi iz Ypresa so prihajala poročila o hudem obstreljevanju. Videli smo, kako so Nemci mesto obstreljevali in obsuli pot ob Kanalu s krogliami. Vsa pot je bila polna poginjaljočih konj in razbitih vozov. Nemci so očividno nameravali preprečiti, da bi dobivali naši municijo. Prestrašene žene in otroci iz Ypresa so zbežali na polja, kjer jih je mnogo izgubilo življenje.

Poročevalec opisuje nato posamezne boje, katerih se je udeležil in ki so se vsi končali z bajonetnimi naskoki. V gozdovih so se vršili silno ljuti boji moža proti možu. Boji so se vršili vedno le v manjših skupinah. Ko je bil boj najbolj ljut, pravi poročevalec, in smo Nemce gonili pred seboj nazaj, je posijala naenkrat luna skozi oblake. Bajoneti so se svetili kakor srebrni in obrazi so se zdeli kakor obsevani od električne luči. Pri prodiranju smo dospeli do v naglici napravljenih okopov.

BOJ V ZRAKU.

»Temps« poroča: Neko nemško letalo je letelo dne 29. aprila preko tovrstne postaje v St. Denisu pri Compiègne. Letalo je prihajalo očividno iz Lassignya. Dve ali tri bombe je vrglo proti signalnim aparatom in brzojavnim črtam. Škoda je malenkostna. Promet ni bil moten. Dva »goloba« sta letela v noči od 29. do 30. aprila čez Dunkerque.

Nemški letalci nad Belfortom.

»Nationalzeitung« poroča iz Bazla o uspehu nemškega poleta nad Belfort: V Petit Fontainu je zgorlelo veliko poslopje, kjer je bilo nastanjeno vojaštvo. Znatna zaloga živine in sena je zgorela. Domneva se, da je požar povzročila bomba, ki jo je vrgel letalec. Cenzura je prepove-

dala v Belfortu priobčiti podrobnosti o vzroku škode.

Nemški letalci nad Anglijo.

Reuterjev urad poroča: Izmed bomb, ki so jih vrgli sovražni letalci na Ypswich, je padla ena na streho neke hiše, v kateri stanuje rodbina, obstoječa iz treh članov. Bomba je padla v spalnico 12letne hčerke, ki pa se je rešila. Hiša in dve sosednji poslopji sta zgoreli. V Bury St. Edmundo so zgoreli istotako tri hiše.

»Times« poročajo: Nemško letalo, ki je danes ob 12. uri 20 minut ponoči preletelo Ypswich, je vrglo 5 bomb, med temi dve požigalni bombi. Deset minut pozneje so gorele tri hiše. Nikdo ni izgubil življenja. Gasilci so le s težavo pogasili ogenj. Kolikor je znano, ni bil nobeden poškodovan.

Iz Bury St. Edmunda so izvedele »Times«: Proti 11. uri ponoči je neko nemško letalo letelo preko mesta. — Neki pasant je slišal motor in takoj uzel plamen, ki je prihajal iz neke prodajalne. Takoj nato je zadela druga bomba neki hlev, ki je tudi takoj zgorel. Potem je letalo letalo proti periferiji mesta, kjer je vrglo še tri bombe.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Iz Kristijanije poročajo: Norveški parnik »Irma« iz New - Castla je dospel s potniki in Stavanger ter so potniki pripovedovali, da so med potjo srečali dva nemška podmorska čolna, od katerih je eden prišel prav blizu parnika in ga zasledoval. Parnik je hitro odplul ter ušel zasledovanju. K temu pripominja Wolffov urad: To je značilen slučaj napačnega ravnanja nevtralne ladje napram podmorskemu čolnu. Parnik bi se bil moral ustaviti, ker bi bil nemški podmorski čoln sicer upravičen torpedirati ladjo. Kako bi bilo inozemsko časopisje obsojalo ta slučaj nekorektnega postopanja, posebno še, ker so bili na krovu potniki? Izključeno ni, da so se nahajale na krovu osebe, ki so se bale preiskave s strani nemškega podmorskega čolna.

Reuterjev urad poroča iz Londona: Neki nemški podmorski čoln je torpediral parnik »Edale«, ki je imel 15.000 ton in je vozil iz Južne Amerike. Posadka se je rešila na otoke Silli. Wolffov urad pripominja k temu: Po Lloydovem seznamu ima parnik »Edale« samo 3100 ton.

Ustavljeni holandski ribiški parniki.

Iz Hamburga poročajo: Ribiška družba, katere last je holandski ribiški parnik »Berta Elisabeth«, ki je bil 22. januarja zaplenjen in 25. januarja zopet izpuščen, zahteva odškodnino za 58 izgubljenih ribiških ur v znesku 885 goldinarjev. Mornariško sodišče je priznalo družbi odškodnino v znesku 565 goldinarjev in 4 obresti od 1. februarja. Tudi glede ustavitve holandskih ribiških parnikov »Sidney Albert« in »Bieter Jan« so zahtevale družbe odškodnino. Za obe ladiji se je dovolila odškodnina 3598 goldinarjev. Zahteva ustavljenega parnika »Hasenkamp« po odškodnini je bila od sodišča odklonjena, ker je bila ustavitev upravičena.

Nov francoski naddreadnought.

Iz Bordeaux poročajo, da so spustili 1. t. m. v morje novi francoski naddreadnought »Langudoc« v navzočnosti mornariškega ministra, številnih senatorjev, poslancev konzulov in grške misije. Vsled sile, s katero je zdrcal naddreadnought v morje je na nasprotnem bregu razbil neki čoln, pri čemer so bile tri osebe ubite.

Setveni dopusti na Francoskem.

»Agence Havas« poroča, da je francoski vojni minister zabranil vse setvene dopuste pod orožjem stoječih vojakov. »Matin« sklepa iz tega dejstva, da rabi francosko armadno vodstvo vse moštvo za ofenzivni sunek proti Nemcem, ki ga je v kratkem pričakovati.

Finančno stanje Francoske.

Neki berolinski list piše: Dasiiravno je zlati zaklad Francoske banke varovan vsled prisilnega kurza, kaže vendar zadnja bilanca priimanjkljaj 25 milijonov frankov. Ta denar je šel v Angleško banko, ta pa je nakazala od svojega konta v Ottavi 5 milijonov dolarjev na New York kot plačilo za vojni material. Najbrže je storila enako tudi Francoska banka. Francoska je izdala že večkrat zakladne nakaznice v Londonu in New Yorku ter je šele začetkom aprila dala nekemu sindikatu 50 milijonov dolarjev v 5% nih eno-

letnih zakladnih bonih. To vse pa še nikakor ne zadošča za dobave iz inozemstva.

Trgovska bilanca je za Francosko slabša, kakor je bila kdaj. V prvem četrtletju je presegal uvoz izvoz za 834 milijonov napram 672 milijonov in pri tem mora skrbeti Francoska še za Rusijo in razne manjše države. Tudi ne more prodajati preko morja ameriških vrednot, kakor Anglija in Nemčija, ker ima le malo takih vrednot in se dajo še te težko realizirati. Kljub vsem posojilom in odpiranju kreditov ni bilo mogoče preprečiti, da bi kurs dolarjev ne poskočil, zlasti tudi ker mora Francoska plačati naročila žita v Argentini preko Severne Amerike. Tudi čekovni kurs na London je poskočil, ker dobavi tudi Anglija mnogo predmetov, kakor premog in razni vojni material.

Zaloga zlata se je tudi zmanjšala za 15,5 milijonov funtov v prvem četrtletju, tako da znaša kritje sedaj samo 19%.

Žito iz Rusije za Francosko.

Glasom vesti petrogradskih listov, je dovolila ruska vlada za april izvoz 60 milijonov pufov žita v vrednosti 100 milijonov rubljev na Francosko.

Andrew Carnegie o Nemčiji.

»Nordd. Allg. Ztg.« označuje vest dela inozemskega časopisa, da se je Andrew Carnegie izrazil, da mora biti Nemčija še pred sklepanjem miru popolnoma uničena kot skoz in skoz izmišljeno. Brzojavil je to neki odlični član ameriškega Carnegiejevega zavoda.

Premog iz Anglije.

»Times« so izvedele, da name-rava vlada imenovati komisijo za kontrolo nad izvozom premoga. Angleško pridelovanje premoga je tako padlo, da je nujno potrebno imeti premog na razpolago za lastno porabo. Zmanjšanje produkcije se ceni za prvo leto vojne na 40 milijonov ton, kar je po pretežnem delu posledica vstopa 150.000 rudarskih delavcev v armado. Potrebščina admiralitete je dvanaestkrat večja nego v mirnem času.

NAPAD NA DARDANELE.

Zavrtni francoski napadi na Galipoli. — »Henri Quatre« zadet. — Demonstracija ruskega črnomoškega brodovja. — Potopljen podmorski čoln.

Carigrad, 2. maja. (Kor. urad.)

Agence telegraphique Milli: Glavni stan poroča: Vsled naših napadov, ki se razvijajo nam v prilog, se sovražniku ni posrečilo izpremeniti svojega nevarnega položaja na obali polstoka Galipoli. Ogenj naših baterij na anatolski obali proti sovražniku na koncu polotoka pri Sedilbaru, je prav uspešen. Včeraj je bila francoska oklopnica »Henri Quatre«, ki je pričela močno obstreljevati te baterije, zadela od 10 krogel. Danes ladja ni dospela na bojišče. Včeraj po noči od sovražnih torpedovk proti morskimi ožini izvršeni brezpomembni napad smo z lahkoto zavrnili. Rusko črnomoško brodovje je izvršilo danes zopet demonstracijo pred Bosporom, kakor ono, v kateri smo zadnjič poročali, ter se je čez eno uro hitro umaknilo v severni meri. Danes jutraj se je potopil neki sovražni podmorski čoln, ki je hotel priti skozi morskino ožino in ki smo je obstreljevali. Zadel je ob mino. Ker je takoj izginil v valovih, ni bilo mogoče rešiti moštva.

Turško uradno poročilo od sobote.

Carigrad, 1. maja. (Kor. urad.) »Agence Milli« poroča: Včeraj je poskusilo levo sovražno krilo, ki smo je bili z opetovanimi napadi vrgli iz njegovih pozicij pri Kaba Tepe v severni smeri proti Ari Burnu, prodirati, da se izbegne ognju naše artiljerije, ki ga je uspešno obstreljevala z boka. Naši vojaki pa so poglani sovražnika z bajonetnim naskokom zopet v njegove poprejšnje pozicije ob obali. Pri tej priložnosti smo vpleni 2 strojni puški z municijo in nekaj drugega vojnega materiala.

Sovražne čete, ki so se izkrcale v Sedilbaru na zavarovanju točkah, so se mogle podati sicer v krite pozicije, nahajajo pa se sedaj radi ognja naših baterij ob anatolski obali v nevzdržljivem položaju.

Naše vojne ladje so pred par dnevi potopile avstralski podmorski čoln »A - E 2«, ki je poskusil prodreti v Marmarsko morje. Posadko, sestoečo iz 3 častnikov in 29 mož, smo vjeli.

Neki sovražni aeroplan, ki je preletel zaliv Alexandrette, je padel od naših strelav poškodovan v mor-

je. Neka, ob obali patrolirajoča križarka je pobrala njegove razdrtine. Na ostalih bojiščih se ni zgodilo ničesar bistvenega.

Carigrad, 2. maja. (Kor. urad.) Kakor se zanesljivo poroča iz Dardanel, so ostale sovražne vojne ladje iz strahu pred učinkovitim ognjem turških baterij v veliki oddaljenosti in so streljale v velikih intervalih. Sovražne čete, ki jih vojne ladje niso mogle dovolj varovati in ki so se nahajale v majhni oddaljenosti od obale v zagorzi, so imele vsled ognja otomanske artiljerije in infanterije velike izgube.

Carigrad, 2. maja. (Kor. urad.) Sovražni letalci so obstrlevali včeraj z bombami Maditos, zlasti tamkajšnje bolnišnice »Rdečega polumeseca«. Nekaj bolnikov je bilo ranjenih, v ulicah sta bili ubiti neka žena in neko dete.

Galipoljski letalci so razmetavali po Kavkazski proklamacije, ki naj Turke premotijo.

Privatna turška poročila.

Carigrad, 2. maja. (Kor. urad.) Privatna poročila iz Dardanel javljajo: Turške čete so potopile včeraj več čolnov, v katere so bili zbežali sovražni vojaki. Sovražne vojne ladje, ki so hotelo ščititi infanterijske čete, so se opetovano zadete od turških granat, morale umakniti. Neki turški avijatik je uspešno bombardiral sovražne ladje.

Carigrad, 1. maja. (Kor. urad.) Ranjence, ki so jih iz Dardanel semkaj pripeljali, so dali v različne vojaške bolnišnice in v avstro - ogrsko bolnišnico. Napram časnikarjem, ki so govorili z ranjenci, so ti eno za drugim naglašali, da so turški vojaki pogumni, hrabri in da se ne boje smrti. Pri bajonetnih napadih so trdovratni. Neki častnik, ki je bil z dum - dum krogle zadet, je rekel, da sovražnik čisto uporablja te krogle. Več ranjencev je pravilo, kako sovražnik, da premoti turške vojake, poje v strelskih jarkih muzelmanske molitve, s čimer hoče takorekoč reči, naj ne streljajo proti muzelmancem. V Ari Burnu so zapuščali vojaki časih strelske jarke ter pridigovali turškim četam v arabskem jeziku. Neki ranjeni sovražni vojak je vrgel proti turškemu sanitetnemu vojaku, ki ga je hotel pobrati, zavoj z dinamitom.

Carigrad, 1. maja. (Kor. urad.) Včeraj semkaj dospeli očividci iz Dardanel poročajo: »Ikdamu« o prvih bojih na kopnem: Dne 24. aprila ob 4. zjutraj je pričelo sovražno brodovje strašno obstrlevali okoli Kaba Tepe. Eno uro pozneje so sovražniki pričeli izkrcavati čete. Predno so se še čete popolnoma izkrcale, so jih napadle naše čete. Boj je bil pri Kaba Tepi v polnem teku, ko se je sovražnik posrečilo, izkrcati svoje čete tudi pri Sedilbahru, Sighinderu in Kumkajlu. Pa tudi tamkaj so zadeli sovražniki na hud odpor ter niso mogli napredovati. Pogum turških čet je bil tako velik, da se je eni stotnji posrečilo, en in pol bataljona sovražnikov vreči v morje. Boji so se vršili cel dan in del noči, končno pa se je posrečilo našim četam, z občudovanja vrednim naskokom pregnati sovražnika in večji del sovražnih čet potisniti v morje. Dne 26. aprila je sovražno brodovje zopet pričelo bombardement. Boji na kopnem so trajali cel dan in celo noč. Tekom dopoldneva so turške čete zopet napadle sovražne čete z bajonetnim naskokom ter pregnale sovražnika pri Sighinderu. Sovražni vojaki so s tako naglico bežali, da so pohodili mnogo tovaršev. Samo majhnemu številu se je posrečilo doseči čolne. Dne 26. aprila, po izkrcanju novih sovražnih čet, so se boji obnovili. Neki torpedni rušilec, dva transportna parnika in ena ladja za hidroplane so se potopili, dve križarki sta bili poškodovani. — Očividci ceni število ubitih sovražnikov na 10.000, medtem ko so Turki imeli primeroma le malo mrtvih in ranjenih.

Angleška poročila.

London, 30. aprila. (Reuterjevo poročilo.) Poročila o napredovanju v Dardanelah do 29. aprila pravijo, da so izkrcane čete zaveznikov odbile veliko turških protinapadov, ki so polagoma oslabiljali. Izgube zaveznikov so seveda težke.

London, 30. aprila. (Kor. urad.) V uradnem opisu bojev v Dardanelah med 25. in 29. aprilom se pravi: Za izkrcanje vojske smo uporabili šest različnih krajev ob obali in vse brodovje je podpiralo operacije. Uspeh prvega dne je bil, da so se močne angleške, avstralske in francoske bojne sile ustavnile na treh glavnih krajih, namreč Avstranci in Novozelandski na pobočju Saritbaira, severno od Kabatepe, angleške čete ob Tekeburnu in Francozi na azijski obali pri Kum-Kaleh. 26., to je napočil dan, se je držal sovra-

nik v vasi Sedd-il-Bahr, ki je polna podzemskih votlin, zakopov, in pregraj. To postojanko so Angleži zavzeli s frontalnim naskokom preko še ne uničene žične zapreke. Naša postojanka na tem koncu poluotoka je bila tako definitivno zasigurana. Dne 27. aprila zvečer so zavezniki zasedli črto zakopov, ki se začneja severno od Kum-Kaleh in sega do baterije Totts (?). V tem pa so Avstranci in Novozelandski prodirali z največjo drznostjo, vedno se bore s sovražnikom, in so neopnehom odbijali sovražne protinapade. 28. zjutraj se je vršil srdit boj z nekim turško divizijo, ki je bila po težkem artiljerijskem streljanju vržena proti Saritbairu. Avstranci in Novozelandski so odbili vsak napad in so končno prešli v ofenzivo. Tudi Francozi so bili pri Kum Kaleh štirikrat napadeni, a so se vzdržali v vseh svojih postojankah.

Izgube armade in brodovja so položaju primerno težke.

Kralj Juri častita dardanelski armadi.

London, 30. aprila. Reuter poroča: Kralj Juri je poslal admiralu Robecku in generalu sir Hamiltonu sledečo brzojavko:

»Z največjim zadovoljstvom jemljem na znanje uspehe, ki ste jih dosegli, in hrabri odpor pri kombiniranih operacijah v Dardanelah. Prosim, da sporočite moštvo vseh činov, tudi zavezniškemu, moje čestitke na njihovih sijajnih činih.«

Optimizem francoskega ministra.

Pariz, 1. majnika. Mornariški minister Augagneur je izjavil: Zasedenje galipolskega polotoka je eden najslavnejših činov francoske zgodovine. Odlični dogodki se bodo sedaj naglo izvršili. Izid treba pričakovati z največjim zaupanjem.

Cesarjeva čestitka sultanu.

Carigrad, 30. aprila. (Kor. urad.) Časopisje priobčuje brzojavki, ki sta si jih povodoma obletnice sultanovega nastopa vlade poslala Nj. Veličanstvo cesar in kralj Franc Jožef I. in Nj. Veličanstvo sultan. Brzojavka Nj. Veličanstva cesarja se glasi: »V posebno radost mi je, da uporabim priliko, ki mi jo nudi obletnica nastopa vlade Vašega Veličanstva, da Vašemu Veličanstvu najiskrenejše voščim srečo kakor tudi otomanski državi. Najtopleje želim, da bi bili napor naših bojnih sil na kopnem in na morju v skupnem boju, vsiljenem nam po naših sovražnikih, ovenčani s polnim uspehom in da bi bile po zmagoviti vojni usojene našim narodom dobrote dobe miru in blagostanja.«

Sultan se je pristrčno zahvalil ter izrazil željo, »da bi Vsemogoči podelil naši pravični stvari s splošno zmago naših hrabrih zavezniških čet popoln uspeh.«

Turške priprave v Trakiji.

Iz Sofije poročajo: Turški notranji minister Talaatbej in general Jahid paša se mudita že teden dni v Odrinu, kjer nadzorujeta utrdbe. Podata se tudi v Kirkilise ter v druge strateško važne kraje.

Prihodnje dni dospé v Sofijo predsednik turške senata Rifzaatbej, ki se zavzema za turško bolgarsko entento.

S kavkaškega bojišča.

Iz Petrograda javljajo »M. N. Nachrichten« z dne 30. aprila: Generalni štab kavkaške armade objavlja: Dne 27. aprila so se vršili onkraj Čoroha neznatni boji. V Azerbejdžanu so naše čete prepodile Turke iz Kotura. Na ostalih frontah ni nobenih izprememb.

IZ NEVTRALNIH DRŽAV.

Italijanski ministrski svet.

Rim, 2. maja. (Kor. urad.) Kakor poročajo časopisi, se je ministrski svet bavil s tem, da se zopet prične parlamentarnično delo. Ministrski svet je dal ministrskemu predsedniku Spalandri pravico, da se tozadevno sporazume z zborničnim predsednikom.

Novi ruski veleposlanik v Rimu.

Novi ruski veleposlanik v Rimu Giers nastopi svoje mesto prihodnje dni. Nahaja se že na poti in je prispel v soboto v Bukarešto.

Regulacija italijansko - francoske meje v Afriki.

Rim, 30. aprila. Listi javljajo iz Pariza: Italija in Francija sta se sporazumeli glede regulacije tuneške meje. Regulacija je v prid Italiji, ki

dobi važno karavansko cesto ob tripolitansko - tuneški meji.

Razpust grškega parlamenta.

»Neue Freie Presse« javlja, da je grški kralj Konstantin podpisal dekret, s katerim se razpušča parlament in se razpisujejo nove volitve na dan 31. junija po starem koledarju. Nova zbornica se bo sestala julija meseca.

Vlada bo izdala obširen volilni program, za katerega bodo ministri osebno po shodih agitirali.

Nova vpoklicanja v Švici.

Iz Berna poročajo: Švicarski zvezni svet je sklenil na predlog vojaških oblasti vpoklicati na dan 10. majnika 6. divizijo, ki je bila v novembru odpuščena domov.

Promet med Angleško in Nizozemsko.

Angleška admiraliteta naznanja, da se more zopet pričeti tovarni promet med Angleško in Nizozemsko. Promet s potniki še ni dovoljen.

Japonska in Kitajska.

Petrograd, 2. maja. (Kor. urad.) »Rječ« poroča iz Tokia: Končne, od japonskega cesarja potrjene zahteve Japonske napram Kitajski so sledeče: Politične predprave v južni Mandžuriji, vzhodni Mongoliji, Santungu in Futsiangju. Kot japonske želje so stavili: Japonske svetovalce v administrativnih, finančnih in vojaških zadevah Kitajske, pravico za nakupovanje posestev za japonske šole, bolnišnice in templeje. Ustanovitve skupne kitajske - japonske policije, 50% vsega kitajskega vojnega materiala naj se ustani na japonskem ali pa naj se ustanovi arzenal, ki naj ima le japonske tehnike ter vporablja japonski material. Nadalje ne elje Japonske se tičejo pravic za zgradbo železniške proge Učon, Nančang, Hangčou, Svatou in Festisangu, kakor tudi pravic svobodnega razširjanja budizma. Časopisje v Tokiju poudarja, da je položaj resen, ter kritizira odredbe vlade, ki hoče vse le diplomatičnim potom doseči. Na Japonskem se vrše zborovanja, na katerih se zahtevajo energične odredbe proti Kitajski. Tozadevno peticijo, ki zahteva kategoričen odgovor od Kitajske, so izročili zunanjemu ministru.

Dnevne vesti.

ca slovaškega naroda. Dovoljujem si konstatirati, da so v tej zbornici razen hrvatskih poslancev samo ogrski (magyarski) poslanci. (Klici: Tako je!)

— **Skupna ministrska konferenca radi preskrbe invalidov ter vojaških vdov in sirot.** V soboto se je vršila v Budimpešti skupna ministrska konferenca, katere so se udeležili oba min. predsednika, prof. Stürgh in grof Tisza, oba finančna minist. baron Engel in Telebky, domobranski minister baron Georgi in honvedski minister baron Hazai ter vojni minister vit. Krobatin. Konferenca je trajala od 11. dopoldne do 4. popoldne. Ministri so se posvetovali o novem zakonu glede preskrbe vdov in sirot v vojni padlih vojakov, oziroma glede preskrbe onih, ki so postali vsled vojne nesposobni za delo. Med udeleženi niso bili prišlo do popolnega sporazuma. Avstrijski ministri so se še v soboto vrnili na Dunaj.

— **Ogrski moratorij in novo posojilo.** Iz Budimpešte poročajo: Komunikacije ogrskega finančnega ministrstva glede bodočega ogrskega vojnega posojila se popravljajo v tem smislu, da bo finančni minister na podlagi šestega moratorija in pravice, ki mu jo da ta moratorij, odredil, da se smejo dvigati vloge pri finančnih zavodih samo do višine 25% vsyega zneska vlog ob času subskribcije in kvečjemu do 25% in ne 20% subskribiranega zneska.

— **Pregledovanje drugega črno-vojnškega poziva.** Kakor javlja »N. Wr. Tagbl.« objavlja zakon o drugem črnovojnškem pozivu v najkrajšem času. Pregledovanje za črnovojnike drugega poziva (17letne in 43—50letne) se bo vršilo v mesecih juniju in avgustu. Za sposobne konjuni bodo poklicani pod obojne spocem avgusta, oziroma začetkom septembra. Starejši letniki se bodo uporabljali za lokalne službe, v nadomeščenje onih čet, ki odidejo na fronto.

— **Imenovanje inženirjev za častnike.** Naredbeni list za c. in kr. armado objavlja sledeči najvišji odlok: Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z odlokom dne 22. marca 1915. l. najimostiljeve blagovolilo odobriti podeljevanje čina črnovojnškega inženirskega poročnika za čas vojne onim inženirjem in arhitektom, ki so absolvirali tehnično visoko šolo in se tekom vojne uporabljajo v službi vojnne uprave primerno svojemu strokovnemu znanju.

— **»Zlato za železo«.** Očeljalna zbirka dragih kovin (zlata, srebra, platina), ki se izvršuje z geslom »Zlato za železo« — se ne sme zamenjavati z nedavno uvedeno zbirko kovin, ki so potrebne za izdelovanje vojnega gradiva (baker, med, kositar, cink itd.) — se nadaljuje brez prestopanja in zagotavlja s tem vojni oskrbi vedno nova pomožna sredstva. Vedno širši krogi prebivalstva se udeležujejo zbirke, odkar je znano, da dovaja ta zbirka svoje zaloge zlata in srebra kovinskemu zakladu avstro - ogrske banke in da prispeva s tem, segajoč čez svojo vojno - humanitarno nalogo, da se okrepi naša finančna pripravljenost za vojno. — Mnogi, ki so se že udeležili drugih pomožnih del in so tako zadostili svoji požrtvovalnosti, izročajo sedaj zbirki, kar lahko pogašajo kovane in v nekovanega zlata in srebra. Izredno lepo bi bilo, ako bi se ti zgledi patriotičnega delovanja, dobredelnega mišljenja in gospodarske razsodnosti posnemali v najširših krogih. Nikdo naj bi ne opustil, posvetiti urico časa, da pregleda svoje omare in skrinje in da poišče to, kar počiva tam zlata in srebra, nerabljenega, po sebi majhne vrednosti, in ga izroči zbirki »Zlato za železo«, spominjajoč se, da se s tem v dvojnem oziru služi občemu blagru. Opozorjamo na to, da se drage kovine, v nasprotju z zbirko kovin, ki se rabijo za narejanje vojnega gradiva, ne nabirajo od hiše do hiše in da bi bilo torej darove dragih kovin v Ljubljani, Knaflova ulica št. 7, slej kakor prej oddajati pri predstojniku podružnice Avstro - ogrske banke gospodu Ivanu Gregoriču.

— **Darila »Rdečemu križu«.** Šolsko vodstvo na Krki pri Zatičini 13 K 43 vin.: realni profesor v pok. Josip Wentzel 100 K; društvo notarskih kandidatov 23 K (in sicer so darovali: g. Burger 20 K in g. Kolenc 3 K); občina Vrhnika, zbirko c. kr. darovnega urada 21 K; Neimovan »mesto cvetic za gđ. Laurin« 4 K; šolsko vodstvo v Vel. Podlogi pri Leskovcu, 17 K; odvetnik dr. Danilo Majaron iz neke kazenske poravnave 50 K; vodstvo ljudske šole na Breznici, zbirko šolskih otrok 11 K 58 vin.: tvrdka Čuden, skupilo za prstane, 50 K; šolsko vodstvo osemrazredne cesarja Franca Jožefa I. ljudske šole v Spodnji Šiški, 5 kron (in sicer so darovali po 1 K: učiteljica Franc Lavtžar in Josip Wagner in učiteljice: Marija Novak, Roza Josp in Milena Vencnaji); župnik Josip Lavrič na Breznici za kat.

slov. izobraževalno društvo 48 K; hranilnica in posojilnica v Trebelnem po gospe Bogomili Šusteršič, soprog deložnega glavarja, 20 K; juvelir Ludvik Černe 5% od zaslužka pri vojnih prstanih 38 K 65 vin.; slovensko katoliško izobraževalno društvo v Dol. vasi pri Kočevju, 10 K; odvetnik dr. Tomišek iz neke kazenske poravnave 10 K; darilo neznanke gospe »skupilo za prodano rakev«, 30 K; okrajno sodišče v Ljubljani U III. 3102/15/3 5 K; šolsko vodstvo Peče pri Vačah, zbirko 12 K 15 vin.; »Slovenski Narod« 56 kron 10 vin. (in sicer so naročili: Christofor zavod, popust pri papirju, 6 K 10 vin., odvetnik dr. Albin Smola, iz neke poravnave, 40 kron; Jadviga Sarc 10 K); donesek 180 K pri izžrebanju naslednjih daril: srebrom okovana pipa (darilo gospe Rebek), oljnata slika (slikana in darovana od gosp. Karla Luckmanna na Jesenicah) in punčka z opremo in posteljico (darilo gđ. Rabitsch); od izdelkov iz razglednic po gospe Kunčič in gđ. Ogrinc 10 K. — Darila za mesec april: učiteljski zbor učiteljska 42 K 25 vin.; konceptni uradnišči finančne kurature 15 K 56 vin.; učno osobje državne obrtne šole 67 kron 92 vin. (od teh polovico za »Rdeči križ« in za rodbine vpoklicanih); konzistorijalni svetnik profesor dr. Perne 82 K 69 vin. in učiteljski zbor I. državne gimnazije 28 K 45 vin.; okrajni nadkomisar v pok. Anton Klein 2 K; učiteljica Tonica Kračman in Zinka Fabjan v Št. Lenu pri Laškem trgu po 2 K; osebje poštnega urada Ljubljana I. 45 K 70 vin.

— **General Pongracz** de Szent Miklos et Over, poveljnik 3. brigade, ki se je v jeseni uspešno borila na črnogorski meji, je dobil dopust s čalkalnimi pristojbinami.

— **Z železnim križem** odlikovani slo enski častnik. Pred enim tednom je došlo obvestilo, da je cesar Viljem odlikoval z železnim križem našega ljubljanskega rojaka majorja Milana viteza Bleiweisa Trsteniškega, generalštabnega načelnika przemyselske domobranske divizije. Major vitez Bleiweis in polkovnik Friderik Sirca, ki je v glasbenih krogih znan po imenu Risto Savin, sta menda edina slovenska častnika, ki sta dobila to visoko nemško odlikovanje. Vitez Bleiweis se bori sedaj v Karpatih.

— **Iz ruskega v etništva.** Prejeli smo sledečo dopisnico: Julče Hmelak, Peter Hmelak, Ignacij Bolks in Anton Soban iz Lokavca na Gorškem se nahačamo nepoškodovani v vjetništvu v Ruski Ravi ter pošiljamo vsem znancem prijazne pozdrave.

— **V ruskem vjetništvu** se nahaja rezervni kadet Ctibor Bloudek, sin stavbnega nadsvetnika gosp. Bloudeka v Kranju. Interniran je v mestu Kazalinsk ob reki Jaksartes v južni Sibiriji.

— **Moka in kruh v Ljubljani.** Graški »Arbeiterwille« prinaša v svoji včerajšnji (nedeljski) številki nekaj notic o moki v Ljubljani in sploh o razmerah z živili. Ker našemu listu ni dovoljeno, beležiti take stvari, opozarjamo na rečni list.

— **Ljubljanski kavarnarji** so zvišali ceno kave in čaja. Če je to zvišanje utemeljeno, je veliko vprašanje.

— **Aprovizacija Trsta.** Aprovizacijska komisija za Trst in Primorje je imela v soboto sejo, v kateri je naznanil namestnik, da je ukrenil sporazumno z ravnateljem javnih skladišč, da se bodo odslej vse pošiljave moke, krompirja in drugih živil, ki pridejo za aprovizacijsko komisijo v Trst, skladele v c. kr. skladiščih in se tamkaj hranile. Ravnateljstvo javnih skladišč bo nadalje nakupno ceno in prevoz, izdatke plačevalo kot prej in oiskrbovalo izdajanje blaga po naročilih aprovizacijske komisije. Neka tukajšnja industrijska tvrdka je pripravljena, v svrhu olajšanja zmljetja in da bo stvar bistveno cenejša, postaviti v enem skladišču električni mlin. Komisija je

sklenila nadalje, da se prične takoj prodaja krompirja za enotni cen 20 vinarjev za kilogram na trgih in prodajalnicah, ki se označijo prebivalstvu s primernimi oznakami, dočim se prične prodaja moke za polento po zmerni ceni tekom tedna. Sklenilo se je nadalje, da se posebne komisije za aprovizacijo mesa in rib združijo z aprovizacijsko komisijo in se delo razdeli med posebne odbore, ki naj sestojajo iz dveh do štirih oseb. — Končno se je naložilo izvrševalnemu odboru, da poizkusi v Trstu z uvozom in prodajo danskega mesa.

— **Stranke se vnovič opozarjajo,** da se krušne karte za vsak bodoči teden dobivajo izključno samo ob petkih in sicer pri ravno tistih komisijah in ob ravno tistem času kakor prvič. Na želje strank se med tednom ne bo oziralo.

— **Jutrajšna prodaja kruha v mestni vojni prodajalni.** Jutri in prihodnje dni — dokler se kaj drugega ne ukrene — dobi v mestni vojni prodajalni kruh na krušne znamke še vsakdo. Na vsako krušno karto se — kakor danes oddaja za 10 odrezkov 1/4 hleba za 50 vin. Kdor ima od magistrata izkaznico za mestno vojno prodajalno, dobi lahko 1/2 hleba kruha na eno krušno karto, seveda za 20 odrezkov in za 1 krono.

— **Cena petroleja.** Vojno ministrstvo je naročilo vsem avstro-ogrskim rafinerijam mineralnega olja, naj svoje odjemalce pri sklepih za nakup petroleja pogodbeno tako obvežejo, da cena petroleja v detajlni prodaji v mestih ne bo višja nego 62 vinarjev, na deželi pa 64 vinarjev. Prestopniki te odredbe naj se sporoče vojnemu ministrstvu.

— **To pa seveda ne velja za nas.** Pariški »Figaro« poroča, da je imel bivši francoski minister Reinaer dne 24. aprila govor, v katerem je rekel: »Pijančevanje se mora preganjati ne samo v armadi in pri moških, ampak tudi pri ženskah, pri katerih se je od začetka vojne pijančevanje posebno razvilo. To potrjuje ministrska naredba, da ženske ne dobe podpor, če se vdajo pijančevanju. Mnogo žensk zapije dobljene podpore in dajo javnosti slab izgled. Edino radikalno sredstvo bi bilo, da se alkohol sploh prepove. — Tako je govoril bivši francoski minister. Za nas to seveda ne velja. »Domoljub« je sicer pred nekaj časom pisal, da tudi pri nas žene vpoklicanih vojakov pijančujejo, a je že v naslednji številki to preklical.

— **Nikar žganja!** Iz vojaških krogov se nam piše: Ljubljanci so dobrega srca in radi pogoste vojaka, kadar gre na bojno polje. Toda — prosimo jih — naj pri odhajanju maršbataljonov ne goste vojakov z žganjem. Dajte jim raje pomaranč in limon. Te lahko nesejo seboj in te jim na potovanja pogostijo.

— **Posiljativne vojnopoštne zavrtkov k armadi na bojišču.** Vojnopoštne zavrtke v obliki, ki jih natančno določajo pri vsakem poštnem uradu nabiti razglasi, je dovoljeno od 3. majnika do 7. majnika pošiljati vojnopoštne uradom s sledečimi številki: 8, 9, 11, 12, 15, 18, 19, 30, 33, 35, 39, 40, 42, 47, 51, 52, 53, 55, 57, 63, 68, 71, 75, 81, 84, 89, 93, 99, 103, 107, 108, 111, 112, 118, 127, 128, 150, 154, 186, 189, 191, 201, 207, 211, 301, 305, 307, 308, 315, 316, 317, 320, 351, 352, 353, 354, 355, 501, 502, 503, 506.

— **Imenovanje.** Gospod Stipo Knežević je imenovan računskim svetnikom pri računskem oddelku v Sarajevu. Rodom iz Like, blizu bosanske meje, je on vrl in navdušen Hrvat, a tudi velik ljubitelj in prijatelj Slovencev. Že mnogo let član slovenskega kluba sarajevskega z veseljem podpira težnje slovenskega naroda, tako Ciril - Metodovo družbo, »Slovensko Matico« itd. Gospa soproga mu je vrla Slovenka - Gorenjka. Skromen in ljubeznjiv v obče, a vesele narave, se udeležuje vsake klubove prireditve ter kot pevec pripomore k živahnosti in razpoloženju družbe. V uradu natančen in marljiv, si je pridobil naklonjenost podrejenih in višjih ter res zaslužil gornje imenovanje, na katerem mu čestitam.

— **Pogreb sodnega svetnika Ivana Nabernika.** Včeraj popoldne ob 5. se je vršil pogreb sodnega svetnika Ivana Nabernika. Pred mrtvaškim vozom, ki je bil pokrit s številnimi vencami, so bili vpreženi štirje konji. Pogreba so se udeležili dvorni svetnik Fran Hubad kot predsednik »Glasbene Matic«, predsednik ljubljanskega deželnega sodišča Elsner, dvorni svetnik Polec, podpolkovnik Milavec kot predsednik »Narodne Čitalnice«, zastopniki »Družbe sv. Cirila in Metod«, »Radogaja«, »Društvo slovenskih častnikov«, »Gospodarskega in izobraževalnega društva za dvorski okraj«, »Ljubljanskega Zvona« in drugih korporacij, katerih nesebečen dobrotnik je bil plemeniti pokojnik, mnogo pokojnikovih stanovskih ko-

varišev sodnih svetnikov in sodnikov ter mnogo narodnega občinstva, ki je hotelo izkazati zadnjo čast plemenitemu možu, žarkemu rodoljubu in kristalno čistemu značaju na njegovi zadnji poti. Ko so krsto položili na mrtvaški voz, so pevci »Glasbene Matic« in »Ljubljanskega Zvona«, ki se je udeležil pogreba z zastavo, zapeli staro, a še vedno učinkovito, v srce segajočo žalostinko »Blagor mu«. Mrtvaški spreved se je na to pomikal po Gradišču, Kongresnem trgu, Wolfovi ulici, Miklošičevi cesti, Komenskega in Radcekega cesti na pokopališče. Na Martinovi cesti so pevci zapeli pokojniku zadnjo pesem v slovo. In na to so položili pri sv. Križu ob turobnem zvonjenju mrtvaškega zvona k večnemu počitku prah moža, ki je bil vzor delavnosti in rodoljubja, zgled značajnosti ideal srčne dobrote in nesebične požrtvovalnosti. Večen mu spomin!

— **Tiha dobrotljivost svetnika Nabernika.** Včeraj smo položili k večnemu počitku blagega gospoda Ivana Nabernika. Koliko je storil dobrot, se bo pač šele počasi izvedelo, kajti pri vsakem darilu je zahteval, naj se njegovo ime ne razglasi. Izvedeli smo doslej, da je poleg 4200 K, ki jih je dal društvu slovenskih častnikov, daroval »Družbi sv. Cirila in Metod« 5000 K in »Glasbeni Matici« 2000 kron. Podpiral je tudi vedno različna dijaška podporna društva in mnogo posameznih diakov in tudi nekaterim slovenskim ljudskim knjižnicam daroval po 200 K. Sam zase ni skoro ničesar rabil, živel je nad vse skromno in svoje imetje porabljal, da bi podprl in pospešil slovensko stvar.

— **»Glasbena Matica«** je prejela nadalje naslednje darove: Rodbani Glanač po g. nadpošt. Sl. Ravnikarju 40 K; gđc. Darinka Franke, učiteljica 3 K; g. Ivan Kremenski, c. kr. vladni svetnik 6 K; Ivan Okretič, generalni advokat na Dunaju, s članarino 10 K; g. Peter vitez Grasselli, ravnatelj užitinskega zakupa, 20 K; g. dr. Alojzij Kokalj, odvetnik 10 K; g. Fr. Jurtela, odvetnik v Ptuj 10 K; g. primarij dr. Ivan Jenko 10 K; g. Ivan Seseck, magistratni ravnatelj 5 K; g. Sadnjak, župnik pri Sv. Lenartu pri 7 studencih (Koroško) s članarino 10 K, eksc. dr. Fr. Sedej, nadškof v Gorici, 20 K; g. Frole, prom. kntr. i. žel. v St. Petru na Krasu, s članarino 10 K 10 v; g. dr. Treo, odvetnik v Gorici 6 K 20 v; g. prel. Fr. Smolej v Celovcu, s članarino 20 kron; prof. Hybašek s član. 20 K; g. dr. Vl. Foerster, sodnik v Metliki, s članarino 10 K; g. dr. J. Tominšek, c. kr. gimn. ravnatelj v Mariboru s članarino 8 K; g. J. Aljaž, župnik in konz. sv. na Dunaju, 20 K; g. dr. Karol Podgornik, odvetnik v Gorici, s članarino 10 K; g. dr. A. Primožič, c. kr. dvorni svetnik v Zadru, s članarino 10 K; g. Fr. Hubad 20 K; g. dr. Janko Babnik, c. kr. dvorni svetnik na Dunaju, s članarino 20 K; g. Fr. Slanc, veleposelnik v Litiji 6 K 20 v; g. Vilko Maurer, Krško, 6 K 20 v; g. M. Hubad, koncertni vodja, se je odpovedal nagradi za nadure od 1. oktobra 1914. do 29. februarja 1915. za 229 K; g. A. Koritnik, prof. v St. Vidu, s članarino 22 K. Hvala jim! Se nadaljuje.

— **II. javna produkcija gojencev »Glasbene Matic«** se vrši dan po koncertu, t. j. v nedeljo 9. maja zvečer ob pol 8. uri v veliki dvorani Narodnega doma.

— **Vstopnice za III. dobrodelni koncert »Glasbene Matic«** se dobivajo od danes naprej v trafikih v Prešernovi ulici.

— **Popravek.** V sobotni notici o sporedu koncerta »Glasbene Matic« dne 8. t. m. se mora glasiti, da je spisana pesem gosp. Fr. Grebica v »narodnem« ne v navadnem duhu.

— **Malo gledališče.** V četrtek, dne 2. maja vprizori Malo gledališče sijajno burko: »Ha, moja žena«, spisala P. Binšt in A. Hennequin, Prevela Minka Govekarjeva. Pri tej predstavi gostuje prvokrat v Ljubljani g. Josip Paštirc, komik hrvatskega dalmatinskega gledališča in debutantka gđc. Maja Novetova. Začetek predstave; vpoštevajte sedanjí pomladni čas, ob 8. uri zvečer.

— **Pomanjkanje dobriža** je vedno bolj občutno in ovira promet. Vsaj deloma bi se dalo od pomoči tej nepriliki s tem, da se porabi poštne marke kot drobšč.

— **Pozor nabiralcem sifonskih glav.** C. in kr. vojno ministrstvo je pozvalo ljudstvo, da naj nabira kovine v vojne svrhe. V tem pozivu je tudi omenjeno, da bi med drugim prišlo v prid sifonske glavice in tudi posebno naročeno, naj bi zlasti šolarji nabirali te kovine. Proti temu pozivu nimajo sodavičarji na Kranjskem nikakega pomisleka, pač pa proti modusu, ki se je z nabiranjem

sifonskih glavice vpeljal, kateri pač kaže, da se nekateri nabiralci ne zavedajo, da je tudi zanje 7. božja zapoved: »Ne kradi« istotako veljavna, kakor za druge in da je tako ravnanje tudi v kazenskem zakonu kaznivo. V zadnjem času so se namreč po celotni Kranjskem prigodili slučaj, da so res šolarji in drugi nabiralci kovin hodili okoli gostilničarjev ter s protvezo, češ, da ta ali oni sodavičar nima časa priti sam po steklenice in da jih je poslal, naj mu jih ti na dom pripeljejo ali prinese. Ker je to v tem času, ko manjka delavnih moči, tudi verjetno, so nekateri gostilničarji res izročili dotičnim nabiralcem steklenice, ki so jih pa, namesto da bi jih v resnici lastnikom - sodavičarjem izročili, sami kar pobili, glavice pa nabrali v vojne svrhe. — Ako pomislimo, da stane vsaka sifonska steklenica sodavičarja kompleta 1 K 80 vin. do 2 K in da se to protipoljavno uničevanje teh steklenic v večji meri izvršuje, tedaj smelo trdimo, da se mora na ta način sodavičarska obrt popolnoma uničiti, kajti sodavičarji svoje izdelke sploh po zelo nizkih cenah prodajajo in se sifonske steklenice že itak pemalo upoštevajo, tako da si mora vsak sodavičar vsled tega na leto po več tisoč novih steklenic nabaviti, kar stane posameznika gotovo precejšnji kapital. Dognalo se je, da se je vsled javnih oklicov pri županstvih, cerkvah in šolah to protipoljavno uničevanje sifonskih steklenic v veliki meri še celo pospešilo. — Da se obvaruje sodavičarji na Kranjskem zlih posledic tega brezvestnega ravnanja s steklenicami, ki so te njih lastnina in ki so edinele sami upravičeni, razpolagati z njimi, so sklenili na rednem združenem občnem zboru dne 27. aprila 1915 v hotelu Lloyd zbrani sodavičarji, da naprosijo visoko c. kr. deželno vlado, c. kr. drž. policijo, mestni magistrat, cerkvene in šolske oblasti ter županstva na celotni Kranjskem, da izvolijo ljudstvo opozoriti na gori omenjene nedostatek ter ostro posvariti, da je tako ravnanje protizakonito, v slučaju pa, da se take storilce zasledijo, naj izvolijo pristojna oblastva iste najstrožje kaznovati. — Sodavičarji se bodo po možnosti sami odzvali pozivu c. in kr. vojnega ministrstva s takimi in slimi prispevki v vojne svrhe. — Tudi slavno občinstvo ter zlasti še gostilničarji se opozarjajo in naprošajo, da naj steklenice ne pobijajo in ne izročajo drugim, kakor edinele lastnikom - sodavičarjem ali njihovim uslužbencem, nikakor pa ne tudi osebi, ker je sicer vsak dolžan, škodo za pobite steklenice lastniku povrniti. Istotako naj tudi trgovci s kovinami ne kupujejo sifonskih glavice od drugih nepoklicanih prodajalcev, temveč edinele od lastnikov - sodavičarjev samih. Ker je tedaj treba na vsak način škodljivcem sodavičarskega stanu to početje preprečiti, se bo potem pristojni oblasti vsakogar, ki bi take steklenice uničeval, strogo zasledovalo in kaznovalo. — Deželna zadruga izdelovalcev sodavice na Kranjskem, v Ljubljani, dne 29. aprila 1915. — Iv. Moré, načelnik.

— **V. občni zbor »Društva uslužbencev mestnega užitinskega zakupa v Ljubljani«** se je vršil v nedeljo, dne 18. aprila v restavraciji pri »Novem svetu«. Predsednik tov. Rebolj je v primerem nagovoru pozdravil navzoče ter podal ob enem na mesto obolelega tajnika poročilo o društvenem delovanju. Posebno je poudarjal, da je društvo po sklepu zadnjega občnega zbora pristopilo k »Narodno-socialni zvezi« ter se ima največ tej združitvi zahvaliti za svoje uspehe. Zaradi tega se bo društvo zopet oklenilo »N. S. Z.«, kakor hitro bo ta začela zopet delovati. Društvo je prebolelo krizo ter je bilo četrti društeno leto zelo živahno. Izreka iskreno zahvalo gotovim odločujočim faktorjem, ki so izrazito pokazali svojo naklonjenost tej mladi organizaciji. Iz blagajniškega poročila tov. Jezerška posnemamo, da je imelo društvo v preteklem letu 483 K 60 v dohodkov in 184 K 10 v izdatkov. Med izdatki so vračunane tudi štiri podpore-posmrtnine po 40 kron. Društeno premoženje znaša 994 kron 50 vinarjev, ki so naložene v hranilnici. Na predlog pregledovalca računov tov. Zajca se izreče odboru zahvala in absolutorij. Enoglasno je bil zopet izvoljen za predsednika g. Rebolj, v odbor gg. Zupan, Detela, Jezeršek, Lozej, Lukman in Zajc, pregl. računov pa gg. Miklavčič in Pajk.

— **Nesreča ob mostu čez Savo pri St. Jakobu.** Tozadevno notico v listu z dne 28. aprila popravljamo, da se nesreča ni zgodila pri glavnem savskem mostu, marveč v bližini nekega drugega mostu, ko je šel hlapec napajat konja.

— **Iz Rateč na Gorenjskem.** Tudi v naš, skrajno severozapadni kot Kranjske prihaja pomlad. Dne 6. aprila so priletele prve lastavice in dne 19. aprila je bilo slišati prvo kuka-

vico, dasiravno je bila dolina še vsa bela in senčna stran Juljskih alp nad poldrug meter zametena. Južno vreme in sedaj krašni pomladni dnevi so pa ostanke letošnje, nad 2 metra debele zime pregnali iz doline in sneg se vidno umiče proti vrhovom, odkoder drče plazovi v nepristopne prepade. Pričelo se je z delom, travnike rušajo, na njive se dovažajo gnoj in kmetič že reže brazdo, da bo dobil preje kaj pridelkov, katerih že občutno primanjkuje. Vse, mlado in staro, je pri delu, kajti jako mnogo gospodarjev in sinov je pod orožjem, ki niso dobili dopusta za pomladanska dela, dasiravno so zanj prošili. Vsled izvanredno visoke živinske cene, je bilo prodane zlasti mnogo vprežne živine, zato si pomagajo sedaj s kravami in junčki. Na vseh koncih in krajih je pomanjkanje, bodisi vprežne živine, bodisi delavnih moči in živil — poseben moka. Ker prebivalci niso navajeni na koruzni kruh, mnogi bolehalo na želodcu, zato si pa vsi žele skorajšnji konec teh hudih časov.

— **Umrli je v Škofji Loki učitelj g. Janko Pianecki** za pljučnico. Pogreb je bil danes, v ponedeljek, bo 5. popoldne.

— **Umrli je na Rakeku gosp. Jakob Gaspari** po daljši bolezni, star 68 let. Rajniki je bil oče gosp. Maksa Gasparija v Ljubljani. Naše srčno sožalje!

— **Iz Celja.** Pred nekaj dnevi je dobila vojaška patrolja 15letnega fanta v — vojaški obleki. Povedal je, da ga je neki vojak naprosil, naj mu posodi svojo civilno obleko, ker gre domov, a sam da naj obide vojaško. Plačal mu je zato 30 vinarjev. — V celjski bolnišnici je umrl vrtnar Vizjak iz Gaberja, doma na Studenem pri Krškem.

— **Dobrna kot zavetišče za gališke begunce.** Vlada je najela deželne toplice Doberno pri Celju, kjer bo nastanila premožnejše gališke begunce. Eno poslopje ostane rezervirano za rekonvalescentne častnike in najbrže bodo mogli tudi drugi letoviščarji posecati Dobrno.

— **Odvetniško pisarno** je otvoril v Trstu gosp. dr. Ernest Rekar, bivši koncipijent v pisarni gg. odvet. dr. J. Gregorina in dr. E. Slavika.

— **Načrt za prezidavo kolodvora na Opčinah v razvrstilni kolodvor.** — Uprava državnih železnic namerava prezidati državni kolodvor na Opčinah v razvrstilni kolodvor. Projekt je železniško ministrstvo že odobrilo, politični obhod in obravnava za razlastitve se vrši dne 18. aprila.

— **Pomanjkanje vžgalic v Zagrebu.** Zagrebški listi javljajo, da je nastalo v Zagrebu občutno pomanjkanje vžgalic. Posredovala je trgovska in obrtniška zbornica, kateri se je na merodajnem mestu obljubilo, da se bo poskrbelo za to, da dobi Zagreb čim najpreje zadostno količino vžgalic.

— **Prvi ljubljanski kinematograf.** Vsestransko priljubljeno podjetje kino Ideal, v zasebni rokah gosp. Počkaja si je zagotovilo za mesec maj prvovrstne filme s sledečimi umetniki: Bassermann, Psylander, Henny Porten, Ritta Sachetto, Treuman Laarsen, Jutri »Smej se Bajazzo« in krasna burka lepi Albert. — V petek otvoritev predstav na vrtu z dramo iz življenja artistov »Črna družina«.

— **Meteor. mesečni pregled.** Minoli mesec mali traven ali april je bil srednje tople in dovolj moker. — Opazovanja na toplomeru dadó povprek v Celzijevih stopnjah: Ob sedmih jutraj 5-9°, ob dveh popoldne 14-30°, ob devetih zvečer 9-10°, tako, da znaša srednja značna toplota tega mesca 9-8°, za 0-1° nad normalom; največ, t. j. 22-6° je bilo dne 30., najmanj, t. j. —1-2° dne dne 14. zjutraj. — Opazovanja na tlakomeru dadó 734-2 mm kot srednji zračni pritisk tega mesca, za 1.7 mm pod normalom; najvišje, namreč do 742.0 je prišlo dne 1. zvečer, najnižje namreč do 725-1 dne 8. zjutraj in popoldne. — Mokrih dni bilo je 10, padlo je pa vsega skupaj 76-7 mm dežja, največ, namreč 37-6 mm dne 8. — Vreme je bilo za razvitje vegetacije jako ugodno, splošno hladno in zavirajoče, ob pravem času deževno; dreve je le počasi poganjalo, že vzbuženo rastlinsko življenje je moralo nekoliko potpeti, množestvelne pomladanske cvetlice so le skromno živele, dokler se ni v zadnjem tednu vreme zelo ogrelo in je narava hitela zamudo poravnati. Letina obeta biti zelo dobra. — Nevihto smo imeli ob dveh dnevih, megla je popolnoma izostala.

Razne stvari.

— **Čestitka prestolonaslednikov soprogi iz ruskega vjetništva.** Zelo ginljivo in nepričakovano poklonstvo je prejela nadvojvodinja Zita povodom svojega godu dne 27. aprila od avstro - ogrskih častnikov, ki so bili vjeti v Przemyslu in se sedaj nahajajo v Saratovu. Poslali so sledečo brzojavko nadvojvodinji: »Častniki - vojni vjetniki iz Przemysla v Sara-

tovu prosijo, da smejo izreči svoje najposlušljiveše čestitke h godu Vaše cesarske visokosti.« — Nadvojvodinja Zita, ki je bila zelo vesela in ginjača zaradi tega poklonstva, je odgovorila na poklonstveno brzojavko na najmilostljivejši način. Cesar, kateremu so predložili brzojavko, je bil zelo vzradoščen, da je dobil vest o častnikih - vojnih vjetnikih.

— **Prebivalstvo Krakova.** Statistični urad mesta Krakova je izdal poročilo o stanju prebivalstva koncem leta 1914. Glasom tega poročila je štel Krakov koncem decembra 1914, 168.324 duš. Med prebivalci je bilo 85.248 katolikov, 35.532 pa Židov.

— **Socijalistični kongres v Ferrolu prepovedan.** Pariški »Temps« poroča iz Madrida: Socijalistični kongres v Ferrolu v prilogi miru je španska vlada prepovedala. Ministrski predsednik dato je izjavil, da je ta odredba potrebna, ker udeležniki kongresa ne bi nastopali za mir, ampak iskali samo priliko za motitev miru. Meščanska garda nekega okraja je bila poklicana v Ferrol.

— **Anglija in pomorska plovba.** Iz Berlina poroča Wolffov urad: Značilen za mišljenje nevtralnih držav o pritožbah Angležev glede napadanja trgovskih ladij je neki članek »Nieuwe Courant«. Ta članek pravi, da je angleška admiraliteta razpisala za informacije o sovražnih ladjah premijo 20.000 mark. To je nekaka vzpodbuda za trgovske ladje, da naj razvijejo živahno vohunstvo. Zlasti pridejo pri tem v poštev mali ribiški parniki. Če nemški podmorski čolni potem potaplajo te ladje, je to sicer za posadko strašno, a pravično.

— **Denar vojnih vjetnikov.** Na Ruskem dajejo našim vjetim vojakom za 10 K v zlatu 3 rublje 90 kopejk, za 10 K v srebru le 2 rublja 25 kop. in za 10 kronski bankovec le 1 rubelj 15 kop. V odmenio so naše oblasti odredile za tabore ruskih vjetnikov, da velja 1 rubelj v zlatu 2 K 60 vin., v papirju 1 K 60 v., in v srebru 1 K. Ta preračunjevalni kurz pa se seveda ne nanaša na denar, ki ga pošiljamo čez Švico v Rusijo. Te pošiljave se že pri nas preračunajo v franko in v Rusiji tudi v frankih izplačajo. Razmerje med frankom in rubljem pa je ostalo normalno, t. j. 1 rubelj = 2-7 frankov. Ker se računa pri pošiljavih za vojne vjetnike 1 frank = 1-20 K. Za 1 K, ki jo pošljemo preko Švice v Rusijo dobijo torej naši vjeti vojaki izplačanih 31 kopejk.

Brzojavna poročila.

Boji ob Sueškem prekopu.

Carigrad, 2. maja. (Kor. urad.) Na kavkaški fronti smo vzhodno od Mylo povsod z izgubami za sovražnika odbili napad sovražnih čet. Dne 28. aprila je eden naših oddelkov v okolici kanala napadel s mitraljezi in oboroženo stotnijo Moharisa in jo po polurnem boju preganjal v beg. — Vjeli smo 3 ranjene sovražne Moharise ter vplenili množino pušk in opremljenih predmetov za velblode. V doči od 28. na 29. aprila je naša artiljerija iz neznatne daljave pol ure obstreljevala v kanalu zasidrano ladjo ter jo težko poškodovala. Istočasno smo s krvavimi izgubami zavrnili 2 eskadrona sovražnih konjenikov, oboroženih s sulicami. V tem boju je imel sovražnik 60 mrtvih in ranjenih. Zasledovali smo ga z ognjem naših topov in mitraljev. Naše izgube znašajo 9 mož.

Obstreljevanje Dunkerqua.

London, 2. maja. (Kor. urad.) Poročevalec lista »Times« na severnem Francoskem poroča o obstreljevanju Dunkerqua v četrtek popoldne, da so se sočasno s prvo granato, ki se je razpočila ob pol 4., pokazala 3 nemška letala med mestom očividno z nalogo, da vodijo ogenj. Posadka mesta ni mogla odgovarjati na ogenj, ker ni mogla najti, kje so bili nemški topi postavljeni. Končno je izbruhnil velik poar, ki je preganjal letala.

Pogin »Léona Gambette« in pariška borza.

Berlin, 1. majnika. (Kor. urad.) Preko Basileje javljajo, da je napravila vest o poginu oklopnice »Leon Gambetta« v Parizu globok utis in je vplivala na razpoloženje pariške borze zelo neugodno.

Gospodarstvo.

— **»Ljubljanska kreditna banka«.** V mesecu aprilu se je vložilo na knjižice in na tekoči račun K 1.853.213-43, dvignilo pa K 1.209.114-30. Stanje koncem aprila K 15.085.506-68.

— **Mestna hranilnica v Kamniku.** V mesecu aprilu 1915, je 121 strank vložilo K 44.577-64, 106 strank dvignilo K 27.675-47, 2 strankam izplačalo hip. posojil K 1.000.—. Stanje hranilničnih vlog K 2.107.101-45, stanje hipotečnih posojil K 1.594.051-88. Denarni promet za mesec april 1915 K 185.299-07.

Občni zbor „Ljubljanske kreditne banke“.

V soboto dopoldne ob 10. se je vršil v bančnih prostorih občni zbor „Ljubljanske kreditne banke“. Predsedoval je občenemu zboru I. podpredsednik gosp. Špitálský, predstavil zastopnika vlade gosp. Kremenška in notarja Plantana ter konstatiral sklepčnost. Za verifikatorja protokola in za skrutinatorja je imenoval gg. Mejača in Hejnica.

Poročilo upravnega sveta se glasi v bistvu:

Lansko leto se je izrazilo, da bo pričakovati po izravnanju diferenc med balkanskimi državami mirnejših časov, bolj sposobnih za gospodarski napredek v vseh strujah narodnega gospodarstva.

Izbruh svetovne vojne v prvih dneh meseca avgusta je vse te upe uničil in temeljito izpremenil podlogo vsega gospodarskega življenja in stremeljenja.

Zatvoritev dunajske borze dne 27. julija 1914, rapidno zvišanje obrestne mere avstro - ograde banke dne 27. julija na 5%, dne 1. avgusta na 6% in dne 3. avgusta celo na 8%, naval vlagateljev na vse denarne zavode v monarhiji, dekretiranje splošnega moratorija v monarhiji in drugih državah, ustavitve kakršnekoli kreditne kupčije ter omejitev reeskontnih in lombardnih kreditov, so bile neposredne posledice vojnih napovedi med evropskimi državami.

Umevno je, da je „Ljubljanska kreditna banka“ s svojimi številnimi podružnicami in precejšnji meri občutila posledice teh kritičnih časov, zakaj vlagatelji, zlasti pa hranilnice in posojilnice, so dvignili znaten del svojih vlog; kupčija z vrednostnimi papirji je popolnoma prenehala, kurzi vrednostnih papirjev, posebno rent in obligacij, so močno padli, kar je seveda neugodno vplivalo na končni uspeh celotne bilance.

Čisti dobiček za leto 1914. znaša po odbitku vseh stroškov in bremen 429.122 K 81 vin. in v številu 11.314 K 65 vin. prenos dobička iz leta 1913., 440.437 K 46 vin. skupno, kar odgovarja 5 1/2 % nemu obrestovanju delniške glavnice per 8 milijonov kron.

Doseženi čisti dobiček za vojno leto 1914. je za 113.256 kron 50 vin. manjši od lanskega.

Razlika bi bila še precej večja, če ne bi bili našli nadomestila v visoki obrestni meri v eskomptu in pri kreditih v tekočem računu.

„Ljubljanska kreditna banka“ se je udeležila sindikata za 396.000.000 K 4 1/2 % davka prostih avstrijskih zakladnic.

Nadalje se je udeležila banka meseca novembra sindikata za subskripcijo 5 1/2 % nega avstrijskega vojnega posojila iz leta 1914, pri zavodu se je subskribiralo 2.494.000 K 5 1/2 % nega avstrijskega vojnega posojila v pretežni večini od vlagateljev.

Oddelek za razredno loterijo posluje uspešno, četudi zanimanje za tretjo razredno loterijo vsled vojnega časa ni več tako živahno kakor pri prvih dveh loterijah.

Notranje poslovanje je trpelo v precejšnji meri, polnih 50% moškega uradništva banke je moralo takoj v začetku vojske odriniti na bojno polje in zahvaliti se je le požrtvovalnosti nekaterih članov upravnega sveta in doma ostalega uradništva, da se je poslovanje banke v teh kritičnih mesecih sploh moglo nadaljevati.

Izreči je zahvalo podružnici Živnostenske banke na Dunaju in podružnici Avsto - ograde banke v Ljubljani, katera zavoda sta podpirala tudi v najbolj kritičnih časih zavod z reeskomptnim in lombardnim kreditom.

Primeren znesek naj se dovoli posebni vojni rezervi, nasprotno pa naj se dividenda za leto 1914. temu primerno zniža.

V imenu nadzorstvenega sveta je predlagal njega predsednik gosp. dr. Kokač absolutorij upravnemu svetu.

Čisti dobiček se razdeli tako-le: 5% na dotacija rednemu rezervnemu zakladu, 22.021 K 87 vin.; 10% na taniema upravnemu svetu, 12.710 K 09 vin.; nagrada nadzorstvenemu svetu 2500 kron, te postavke vse glasom pravil; dotacija pokojninskega zaklada 10.000 kron, dotacija posebni vojni rezervi 100.000 kron, 3 1/2 % dividenda od 20.000 delnic po nomin. 400 K, 280.000 K. Na novi račun leta 1915 se prenese 13.205 kron 50 vin.

Izvršile so se nato razne izpremembe pravil, in sicer se je določilo, da mora vsak član upravnega sveta vložiti 8 dni po izvolitvi 50 delnic po 400 kron z nezapadlimi kuponi za čas poslovne dobe, vsak član predstojništva banke 25 delnic in vsak

član nadzorstvenega sveta 25 delnic. Za udeležbo na občenem zboru se bodo smeje delnice vložiti 8 dni pred občenim zborom tudi pri podružnicah ali drugih bankah, katere določijo upravni svet. Občni zbor določa višino dividende. Rezervni fond služi v pokritje izgub, se uporablja za bančne kupčije in obrestuje po 5%, ter se sme uporabiti za izplačevanje dividend do 5%, v kolikor presega 10% delniške glavnice. V slučaju, da želi vlada kake izpremembe, se dovoli upravnemu svetu, izvršiti le bistvene izpremembe. Izpremembe pravil se tičejošš 24, 83, 21, 13, 39 in 40. V upravni svet so bili izvoljeni gg.: Ivan Knez z 819, dr. Karel Triller, Fran Mally in Urban Zupanec pa z 879 glasovi. V nadzorstveni svet so bili z vzklikom zopet izvoljeni gg.: dr. Alojzij Kokač, Fran Chrobath, dr. Fran Černe, Ivan Mejač in Nikola Novaković. — Po kratkem razmotrivanju položaja je gosp. Špitálský zaključil občni zbor.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 1. maja: Marija Thomann, sodnega pristava vdova, 81 let, Knafljeva ulica 5. — Mihael Šraj, bivši hišni posestnik, 78 let, Krakovski napis 8. — Janez Matoš, bivši premožar, 37 let, Radekega cesta 9.

V deželni bolnišnici: Dne 28. aprila: Marija Jamšek posestnikova žena, 57 let. — Fran Žnidar, hlapec, 57 let.

Dne 29. aprila: Peter Eržen, poljski dninar, 32 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.
Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Meteorološko poročilo.

Vitina nad morjem 306,2 Srednja t. zraka tlak 736 mm

ma	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
1.	2. pop.	737,5	21,9	p.m. jzah.	del. oblač.
2.	9. zv.	737,5	13,3	sl. jzah.	jasno
3.	7. zj.	737,4	9,0	sr. svzh.	„
4.	2. pop.	737,8	20,1	moč. jzah.	jasno
5.	9. zv.	736,3	12,7	sr. jzah.	„
6.	7. zj.	736,7	11,8	sl. jzah.	del. oblač.

Srednja temperatura sobote 14,7°, norm. 12,1, nedelje 13,9°, norm. 12,3°. Padavina v 24 urah 0,0 mm in 0,0 mm.

Ljubljanska kreditna banka.

Vsled sklepa občnega zbora delničarjev Ljubljanske kreditne banke z dne 1. t. m. izplačuje se na kupon št. 14

štirinajst kron

kot 3 1/2 % dividenda, počenši z dnem 3. maja 1915 pri blagajnah Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani in njenih podružnicah v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

V Ljubljani, dne 1. maja 1915.

Upravni svet.

1152

Modni salon

Stuchly-Maschke

Ljubljana

Židovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

Solidno blago.

Posojevanje žarnih klobukov.

Priznane nizke cene.

Zalostnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je naš ljubljani oče, stari oče, gospod

Jakob Gaspari

po daljši, mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoč, dne 1. maja v 68. letu mirno v Gospodu zaspal. 1126

Pogreb blagega pokojnika se je vršil v nedeljo, 2. maja iz hiše žalosti na pokopališče na Rakeku.

Svete maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi.

Draga rajnika priporočamo v blag spomin in molitev.

RAKEK, dne 1. maja 1915.

Žalostni ostali

Nova hiša

10 minut od Celja, blizu Majdičevega mlina, 1800 sežnjev (klatfer) zemlje, se cenob prodaja.

Izve se pri: ANTON LEBIČ, Spodnja Hudinja št. 72. p. Celje.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slik 5 kron. 372

Lepo stanovanje

s 4 sobami, kopalno sobo, predsoho, shrambo in kletjo, se odda s 1. avgustom. 1131

Natančneje se izve pri A. Sarabonu, Zaloška cesta št. 1.

ZELOČNA TINKTURA RAZPOŠILJA
lekarnarja PICCOLIJA
v Ljubljani
krepča želodca, pospešuje apetit in
prebavo ter odprta telesa.
PO POVZETJU
1 steklenica 20 vin.

Učenke

za šivanje
se sprejmejo 1108
v Zatiški ulici št. 1

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrirani tednik so!

ki pridobujejo vsak teden mnogo zanimivih slik z bojišč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čtiva: pesmi, povesti, jako zanimiv, lep detektivski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojeslovja, tehnike in sploh vseh strok poljudnega znanstva 55

»TEDENSKA SLIKE« so nepolitičen in nestrankski ilustrirani tednik, ki je posvečen le zabavi in pouku

»TEDENSKA SLIKE« bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka gostilna, kavarna, brivnica, vsako društvo itd. Zahtevajte »TEDENSKA SLIKE« povsod in pridobivajte naročnikov.

»TEDENSKA SLIKE« stanejo četrta leta K 2,50, pol leta K 5.— in celo leto K 10.— Naročniki dobe kot nagrado velik ilustriran koledar, slike Prešerna, Jurčiča, Gregorčiča in Aškercer ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si »TEDENSKA SLIKE« takoj! Novi naročniki dobe še vse letošnje številke.

Pošljite nam svoj naslov in pošljemo Vam 1 številko »TEDENSKA SLIKE« brezplačno in poštne prosto na ogled.

Upravništvo lista »TEDENSKA SLIKE«

Ljubljana, Frančiškanska ulica 10 I.

C. kr. avstrijske državne železnice.

VOZNI RED

Izveček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju tukajšnjega ravnateljstva s podaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnem poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez prisilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pulj, morajo imeti legitimacije od C. i. kr. poveljstva vojne luke v Pulju.

ODHOD iz Ljubljane glavnih kolodvor, samo osebnih vlaki:

6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.

8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-Toplice), Bujarjci.

11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12-52 popoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Bujarjci.

6-30 zvečer v Kranj, Tržič, Jesenice, Celovec čez Salzburg na Dunaj.

6-35 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Bujarjci.

PRIMOD v Ljubljano glavnih kolodvor, osebnih vlaki:

7-35 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržiča).

8-56 dopoldne iz Novega mesta, Trebnja (St. Janža), Grosuplja (Kočevja).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

St. 6967.

1124

Razglas.

Do sedaj se je oglasilo za kupovanje živil v mestni vojni prodajalni nad 1000 rodbin (okroglo 5000 ljudi). Mestna občina pa lahko na srečo preskrbuje z živilmi še večje število ljudi.

Aprovizadni odsek občinskega sveta ljubljanskega je radi tega sklenil na novo sprejemati

prijave za mestno vojno prodajalno,

da se tako omogoči nakupovanje živil še vsem onim, ki se dosedaj iz katerega koli vzroka niso oglasili za vojno prodajalno.

Pravico do kupovanja v občinski vojni prodajalni imajo vsi v Ljubljani, vsaj od 1. avgusta 1914 naprej stanujoči prebivalci, ki dokažejo, da trpi njih ali njihove rodbine redna prehranitev. Na stan in poklic kot tak se pri izdajanju izkaznic ne ozira. Zelo merodajno pa je število nepreskrbljenih otrok, bolezni, brezposelnosti in druge socialne okolščine. Umevno je da se s prijavo še ne pridobi pravice do izkaznic, ki se bodo izdajale šele pozneje.

Kdor hoče izkaznico, naj se zgasi na mestnem magistratu in sicer v tržnem uradu, pritičije nasproti mestni posredovalnici za delo, kjer sprejema najkasneje do 7. maja 1915 priglas v to določeni uradnik vsak dan od 8.—12. in od 2.—6. ure.

Seboj je prinesiti krušno znamko, brez katerih mestni magistrat ne izda izkaznic.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 1. maja 1915.

Stanovanje

v II. nadstr., obstoječ iz 3 sob s pritliklinami ter s porabo vrta se odda za avgust. — Kuhnova cesta 23. poleg nove domobranske vojašnice. — Vprašati je v pritliklju, levo. 1130

Lepostanovanje

4 sobe z bogatimi pritliklinami in kopanico se odda. — Več pri hišnem oskrbniku v Subičevi ul. št. 3, pritičije. Ravnotam se odda hlev za 5 konj.

Največja izbira žalnih klobukov.

Priporoča se
solidna trrdka**modni salon**specialno damskih in otroških slamnikov
ter svilenih čepic v najnovjših oblikah.**MARIJA GÖTZL, Židovska ulica števil. 8.**

533

Vnanja naročila obratom pošte in na izbero.

Popravila slamnikov
se lahko sprejema.**F. K. KAISER**

puškar

LJUBLJANA

Selenburgova ulica št. 6

priporoča svoje bogato
zalogo raznovrstnih

pušk, samokresov, lovskih potrebščin

kakor tudi umetelni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Trgovski pomočnikšpecijske in mešane stroke,
vojašine prost, želi službe v mestu
ali na deželi. 1119

Naslov pove uprav. »Slov. Nar.«

Pinkeštna darila.Za birmance modre in bele obleke
za dečke in deklice.Največja izbira damskih in moških
oblek. Priznana najnižje cene. 1999Ljubljansko preje Angleško skladišče oblek
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5—6.**Advokat**
dr. Ernest Rekar

vljudno naznanja,

1125

da je otvoril svojo odvetniško pisarno
v Trstu, ulica Caserma št. 5

(nasproti c. kr. policijskega ravnateljstva).

Telefon št. 22-99.

Telefon št. 22-99.

Adrijadrogerija in fotomannfaktura
Ljubljana, Selenburgova ul. 5

priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor:
Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin,
Formalinove pastilje, karbolova kis-
lina, karbolovo apno.Potrošičine za pestrežbo
bolnikov in ranjencev,
obvez in gumastega blaga,
konjaka, ruma in čaja.

Aeroform. Fiktinin. Perolin.

Ovčjo volno

vsake vrste, oprano in neoprano

kupim po najvišji ceni!

Prezame vsako množino proti gotovini. 962

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

J. GROBELNIK, LJUBLJANA,
Mestni trg 22.**Trgovski pomočnik**star 27 let, vojašine popolnoma prost,
želi svojo službo premeniti in sicer naj-
raje kje na deželi.Pismene ponudbe naj se pošiljajo
na uprav. »Slov. Naroda«. 1081

Kupi se dobro ohranjeno

kolomoško, žensko in za dečka. Po-
nudbe na upravništvo »Slovenskega
Naroda« pod „prosti tek/1113“.Napredaj se 2 napol krte
kočije in 1 landauer

vse v dobrem stanju.

Izve se pod „3 vozovi/1088“
na uprav. »Slov. Naroda«. 1088**Elegantni stanovanji**ono obstoječe iz 4 sob, kopalnice in
z vsemi drugimi pritliklinami, drugo
iz 3 sob, kopalnice in drugimi prit-
liklinami, z električno razsvetljavo na
solnčni legi, z lepim razgledom
na da takoj ali pozneje v najem.**Podpritlično stanovanje**2. sob, kuhinje z drugimi pritliklinami
na da takoj ali pozneje v najem.
To stanovanje se lahko porabi za skla-
dišče. — Naslov se izve v upravništvu
»Slovenskega Naroda«. 1103**A. ŠARC**(lastnica
Jadviga Šarc)**LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 5.**

Prvovrstna trgovina perila

- za dame
- za gospode
- za otroke

Vedno novosti spodnjih kril
iz svile, klota in listra.

Velika izbira nogavic

za dame! za gospode!

Vedno moderni vzorci
cefirja, batista, tetra.

Platno,

šifon,

švicarske

vezanine,

prti, :: ::

kavne

garniture,

brisalke.

Kompletne nevestne opreme

od K 380— dalje.

Službo sprejme

mladenkav kaki pivovarni ali gostilni. Znanje
ima tudi v špecijski trgovini. 1082Cenj. ponudbe na uprav. »Slov.
Naroda« pod „Poštenje volja/1082“.

Išče se

1112

opekarski akordant

z 20—25 delavci za strojno opekarstvo.

Opekarnica Celje.

Zenitna ponudba.

Vdovec v najboljših letih, posestnik
večjih hiš v največjem industrijskem kraju
na Spodnjem Stajerskem, se želi poročiti
tako s gospodično ali vdovo, ne staro
čez 35 let, ki bi imela tudi precej pre-
moženja. Ker je pa v eni hiši trgovina,
gostilna ter tobačna trafika, imajo pred-
nost one, ki so v tem izučene.Ponudbe je poslati, če je mogoče s
sliko, na naslov A. Turjom št. 295/1123
na upravništvo »Slov. Nar.« 1123Fodčastnik želi znanja z
gosoico v dobi do 35 let,
zmožno deželnih jezikov z
nekoliko premoženjem. Resne
ponudbe s sliko se prosijo
pod „Rodočnost/959“ na
uprav. »Slov. Naroda«. 959
Diskrecija žestno zjamčena.**JADRANSKA BANKA podružnica v Ljubljani.**

Centrala v Trstu. Podružnice na Dunaju, v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

Zvezna zveza z Ameriko.

Delniška glavnica K 8,000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Sprejema nove vloge, s katerimi se zamore vedno razpolagati,
brez ozira na določbo moratorija ter jih obrestuje po čistih**4 1/2 0/0**